

**Sprawozdanie finansowe Spółki PROCAD SA za
okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r.**

**Sporządzone zgodnie
z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

I	WYBRANE DANE FINANSOWE	4
II	SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES DWUNASTU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2017 ROKU SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MSSF	5
	1. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
	2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
	3. SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	7
	4. SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
III	Noty objaśniające do sprawozdania finansowego	9
	1. Informacje ogólne.....	9
	2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	10
	3. Zasady rachunkowości.....	12
	3.1 Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz stosowanych zasad rachunkowości	12
	3.1.1 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości.....	12
	3.1.2 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.....	13
	3.1.3 Wpływ nowych regulacji na przyszłe sprawozdania	16
	3.2 Stosowane zasady rachunkowości	20
	3.2.1 Środki trwałe i wartości niematerialne	20
	3.2.2 Nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji.....	21
	3.2.3 Utrata wartości aktywów trwałych.....	21
	3.2.4 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	22
	3.2.5 Leasing	22
	3.2.6 Aktywa i zobowiązania finansowe	23
	3.2.7 Zapasy	26
	3.2.8 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	26
	3.2.9 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych	26
	3.2.10 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27
	3.2.11 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.....	27
	3.2.12 Rozliczenia międzyokresowe kosztów	27
	3.2.13 Rozliczenia międzyokresowe przychodów	28
	3.2.14 Dotacje.....	28
	3.2.15 Świadczenia pracownicze.....	28
	3.2.16 Rezerwy i umowy rodzące obciążenia	29
	3.2.17 Kapitały własne	29
	3.2.18 Przychody	29
	3.2.19 Koszty	30
	3.2.20 Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	30
	3.2.21 Przychody i koszty finansowe.....	30
	3.2.22 Podatek dochodowy	30
	3.2.23 Podatek odroczony	31
	3.2.24 Zysk na jedną akcję	31
	4. Segmenty operacyjne	32
	5. Rzeczowe aktywa trwałe.....	34
	6. Wartości niematerialne.....	36
	7. Aktywa finansowe	37
	7.1 Udziały w jednostkach zależnych	37
	7.1.1 Szczegółowe informacje oraz wybrane dane finansowe jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2017 roku.....	38
	7.1.2 Test na utratę wartości udziałów w jednostkach zależnych	38
	7.2 Pożyczki udzielone	40
	7.3 Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	40
	7.4 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	41
	8. Zapasy.....	42
	9. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	42
	10. Rozliczenia międzyokresowe	44
	11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	44
	12. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.....	45
	13. Kapitał akcyjny	45

13.1	Kapitał podstawowy	45
13.2	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	46
13.3	Akcje własne	46
14.	Kapitał zapasowy	47
15.	Kapitał rezerwowy	47
16.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	47
17.	Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane oraz odsetki od zobowiązań	47
18.	Pozostałe zobowiązania finansowe	48
19.	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	48
20.	Dotacje rządowe	48
21.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	49
22.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	49
23.	Pozostałe zobowiązania	50
24.	Podatek odroczone	50
25.	Przychody i koszty operacyjne	52
25.1	Przychody ze sprzedaży produktów i usług	52
25.2	Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	52
25.3	Koszty operacyjne	53
26.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	53
27.	Przychody i koszty finansowe	54
28.	Podatek dochodowy	54
28.1	Uzgodnienie wyniku podatkowego do wyniku księgowego	55
28.2	Efektywna stawka podatkowa	55
28.3	Bieżące aktywa i zobowiązania podatkowe	56
29.	Działalność zaniechana	56
30.	Zysk na jedną akcję zwykłą	56
31.	Wartość księgowa na jedną akcję	56
32.	Należności i zobowiązania warunkowe	57
33.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	57
34.	Wynagrodzenia kluczowego kierownictwa	58
35.	Instrumenty finansowe	59
35.1	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	59
35.2	Hierarchia wartości godziwej	60
36.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	61
36.1	Ryzyko stopy procentowej	61
36.2	Ryzyko zmiany kursów walut	61
36.3	Ryzyko kredytowe	61
36.4	Ryzyko płynności finansowej	62
37.	Zarządzanie kapitałem	63
38.	Istotne postępowania sądowe przeciwko PROCAD SA	63
39.	Struktura zatrudnienia	64
40.	Informacja o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres	64
41.	Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	64
42.	Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego	65

I WYBRANE DANE FINANSOWE

L.p.	WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
		Rok 2017 okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Rok 2017 okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	Rok 2016 okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	34 640	38 735	8 161	8 852
II.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej	498	509	117	116
III.	Zysk (strata) brutto	634	527	149	120
IV.	Zysk (strata) netto	472	369	111	84
V.	Całkowity dochód (strata) ogółem	472	369	111	84
VI.	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 116	-2 233	263	-510
VII.	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 028	-613	-242	-140
VIII.	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-184	-230	-43	-53
IX.	Przepływy pieniężne netto - razem	-96	-3 076	-23	-703
X.	Aktywa razem	17 123	17 886	4 105	4 043
XI.	Zobowiązania długoterminowe	46	103	11	23
XII.	Zobowiązania krótkoterminowe	1 159	2 337	278	528
XIII.	Kapitał własny	15 918	15 446	3 816	3 491
XIV.	Kapitał zakładowy	902	902	216	204
XV.	Średnia ważona liczba akcji (w tys. sztuk)	9 019	9 019	9 019	9 019
XVI.	Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) *	0,05	0,04	0,01	0,01
XVII.	Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) **	0,05	0,04	0,01	0,01
XVIII.	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	1,76	1,71	0,42	0,39
XIX.	Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR) **	1,76	1,71	0,42	0,39
XX.	Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	0,00	0,00	0,00	0,00

* Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą wyliczony został poprzez podzielenie zysku lub straty netto danego okresu, przez średnią ważoną ilość akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

** nie wystąpiły zdarzenia skutkujące rozwodnieniem liczby akcji

Kursy wymiany złotego, w okresach objętych sprawozdaniem finansowym i danymi finansowymi porównawczymi

Przedstawione w sprawozdaniu wybrane dane finansowe zostały przeliczone na walutę EUR według następujących zasad:

- do przeliczenia poszczególnych pozycji aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej przyjęto ogłoszony przez NBP kurs EURO z dnia:

a) 31.12.2017 roku	1 EUR =	4,1709 PLN
b) 31.12.2016 roku	1 EUR =	4,4240 PLN

- do przeliczenia wybranych wartości pozycji sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przyjęto kurs średni EUR, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2017 i 2016 roku (od stycznia do grudnia), ustalonych przez NBP na ten dzień. W ten sposób wyliczona średnia za 2017 rok wynosi 4,2447 PLN natomiast za 2016 rok wynosi 4,3757 PLN.

II SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES DWUNASTU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2017 ROKU SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MSSF

1. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	NOTA	Stan na dzień	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Aktywa trwałe		8 363	7 955
Rzeczowe aktywa trwałe	5	2 491	2 430
Wartości niematerialne	6	553	3
Aktywa finansowe długoterminowe	7	5 132	5 335
Należności długoterminowe	9	88	87
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		56	100
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	26	43	0
Aktywa obrotowe		8 760	9 931
Zapasy	8	353	533
Należności z tytułu dostaw i usług	9	3 964	4 894
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	28.3	13	185
Pozostałe należności publiczno-prawne	9	0	0
Należności krótkoterminowe pozostałe	9	109	179
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	10	155	169
Aktywa finansowe krótkoterminowe	7	3 367	3 076
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	11	799	895
Suma aktywów		17 123	17 886

PASYWA	NOTA	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Kapitał (fundusz) własny		15 918	15 446
Kapitał podstawowy	13.1	902	902
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	13.2	13 277	13 277
Akcje własne (wielkość ujemna)	13.3	-2 832	-2 832
Kapitał zapasowy	14	4 099	3 730
Kapitał rezerwowy	15	0	0
Zyski zatrzymane		472	369
Zobowiązania długoterminowe		46	103
Pozostałe zobowiązania finansowe	18, 19	0	57
Dotacje rządowe	20	0	0
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	21	46	46
Rezerwy na podatek odroczonego	24	0	0
Pozostałe zobowiązania	23	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe		1 159	2 337
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	22	486	1 476
Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	17	0	0
Pozostałe zobowiązania finansowe	18, 19	57	179
Dotacje rządowe	20	0	0
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	28.2	0	0
Pozostałe zobowiązania publiczno-prawne	23	422	532
Pozostałe zobowiązania	23	194	150
Suma zobowiązań		1 205	2 440
Suma pasywów		17 123	17 886

Podatek odroczonego w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej został zaprezentowany w kwocie netto, tj. po skompensowaniu aktywów z tytułu podatku odroczonego z rezerwą z tytułu podatku odroczonego.

2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Rachunek zysków i strat oraz pozostałych całkowitych dochodów	NOTA	Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia	
		2017	2016
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	25	34 640	38 735
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	25.1	12 961	16 083
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	25.2	21 679	22 652
Koszt własny sprzedaży		26 182	29 780
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	25.3	9 027	11 956
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		17 155	17 824
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		8 458	8 955
Pozostałe przychody operacyjne	26	77	139
Koszty sprzedaży	25.3	5 130	5 748
Koszty ogólnego zarządu	25.3	2 731	2 733
Pozostałe koszty operacyjne	26	176	104
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		498	509
Przychody finansowe	27	260	230
Koszty finansowe	27	124	212
Zysk (strata) brutto z działalności kontynuowanej		634	527
Podatek dochodowy	28	162	158
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		472	369
Zysk (strata) netto za okres obrotowy		472	369
Pozostałe całkowite dochody za okres		0	0
Suma całkowitych dochodów (strat) netto za okres		472	369

Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą		472	369
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. sztuk)		9 019	9 019
Podstawowy i rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		0,05	0,04

3. SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia	
	2017	2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	634	527
Korekty o pozycje:	300	221
Amortyzacja	440	341
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	0	0
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-3	-32
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-104	150
Podatek dochodowy zapłacony	-33	-238
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą kapitału obrotowego	934	748
Zmiana stanu rezerw	0	12
Zmiana stanu zapasów	179	102
Zmiana stanu należności netto	1 000	1 282
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowe, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-1 056	-4 350
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów	59	-27
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 116	-2 233
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Przychody ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0	0
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-1 051	-72
Wpływy z aktywów finansowych	23	2 659
Nabycie aktywów finansowych	0	-2 000
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	0	-1 200
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 028	-613
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wyplata dywidendy	0	0
Spłaty kredytów i pożyczek	0	0
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-179	-218
Odsetki	-5	-12
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-184	-230
Przepływy pieniężne netto razem	-96	-3 076
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych	-96	-3 076
Środki pieniężne na początek okresu	895	3 971
Środki pieniężne na koniec okresu	799	895

4. SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2017 ROKU	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny ogółem
Stan na 1 stycznia 2017	902	13 277	-2 832	3 730	0	369	15 446
Zysk (strata) netto za rok						472	472
Inne całkowite dochody							0
Wyplata dywidendy						0	0
Nabycie akcji własnych							0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				369		-369	0
Nabycie spółki zależnej							0
Nabycie udziałów niekontrolujących							0
Stan na 31 grudnia 2017	902	13 277	-2 832	4 099	0	472	15 918

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA DO 31 GRUDNIA 2016 ROKU	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny ogółem
Stan na 1 stycznia 2016	902	13 277	-2 832	2 519	0	1 211	15 077
Zysk (strata) netto za rok						369	369
Inne całkowite dochody							0
Wyplata dywidendy						0	0
Nabycie akcji własnych							0
Przeniesienie na kapitał zapasowy i rezerwowy				1 211		-1 211	0
Nabycie spółki zależnej							0
Nabycie udziałów niekontrolujących							0
Stan na 31 grudnia 2016	902	13 277	-2 832	3 730	0	369	15 446

III Noty objaśniające do sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

PROCAD SA (PROCAD) z siedzibą w Gdańsku przy ulicy Kartuskiej 215 jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000258329. Spółka posiada następujący numer NIP 584-10-03-488 oraz REGON 190330106. PROCAD SA powstała z przekształcenia PROCAD Sp. z o.o. z dniem 1 czerwca 2006 r. zgodnie z K.S.H. na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 26.05.2006 roku w sprawie przekształcenia spółki PROCAD spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w spółkę akcyjną PROCAD.

Akcje PROCAD SA są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych od dnia 15 stycznia 2007 roku. Według klasyfikacji GPW w Warszawie, PROCAD SA jest zaklasyfikowana do sektora „informatyka”.

Podstawowym przedmiotem działalności PROCAD SA według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jest działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana. Rozwiązania oferowane przez PROCAD wykorzystywane są m.in. przez pracownie architektoniczne, inżynieryjne i mechaniczno-technologiczne. Oferta obejmuje również systemy operacyjne, oprogramowanie graficzne, biurowe oraz narzędziowe, a także specjalistyczny sprzęt komputerowy, stanowiący platformę dla oprogramowania CAD. Wdrażane przez Spółkę systemy w głównej mierze oparte są na technologii światowego lidera, notowanej na amerykańskim NASDAQ spółki Autodesk Inc.

PROCAD SA zajmuje się wdrożeniami systemów CAD od 1994 roku. Obecnie jest największą Spółką informatyczną działającą na polskim rynku systemów Autodesk. Może poszczycić się wieloma wyróżnieniami i nagrodami za największą w Polsce sprzedaż produktów Autodesk. PROCAD SA oferuje kompletne rozwiązania, dostarcza sprzęt komputerowy, urządzenia peryferyjne oraz różnego rodzaju oprogramowanie specjalistyczne. Zapewnia serwis gwarancyjny i pogwarancyjny sprzętu komputerowego i oprogramowania. Prowadzi szkolenia w oparciu o własne centrum szkoleniowe o statusie Autodesk Authorized Training Center. Oferuje usługi wdrożeniowe oraz pełną opiekę nad infrastrukturą IT.

Czas trwania działalności

Czas trwania Spółki PROCAD SA jest nieograniczony.

Skład osobowy organów Spółki

a) W skład Zarządu PROCAD SA na dzień 31 grudnia 2017 roku wchodził:

- Jarosław Jarzyński - Prezes Zarządu,
- Janusz Szczęśniak - Wiceprezes Zarządu,
- Maciej Horeczy - Wiceprezes Zarządu.

b) W skład Rady Nadzorczej PROCAD SA na dzień 31 grudnia 2017 roku wchodził:

- Andrzej Przewoźnik - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Andrzej Chmielecki - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Bożena Szczęśniak - Członek Rady Nadzorczej.
- Mariusz Jagodziński - Członek Rady Nadzorczej,
- Hubert Kowalski - Członek Rady Nadzorczej,

c) Zmiany w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej PROCAD SA w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku oraz pomiędzy dniem bilansowym, a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie było zmian w składzie Zarządu oraz Rady Nadzorczej PROCAD SA.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny niektórych aktywów trwałych i instrumentów finansowych wycenianych zgodnie z MSSF w wartości godziwej.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, jaką można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłacić w celu przekazania zobowiązania w zwykłej transakcji na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Spółka bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku podejmują te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i/lub ujawniania informacji w sprawozdaniu finansowym ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji leasingowych jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Sprawozdanie obejmuje okres 12 miesięcy od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało przez Zarząd Spółki zatwierdzone do publikacji w dniu 30 marca 2018 roku.

Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez PROCAD SA. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

Oświadczenie o zgodności z MSR i MSSF

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz ze związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Szacunki, założenia i profesjonalny osąd

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSR i MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkość prezentowanych w nim pozycji. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących zdarzeń i działań, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od oszacowanych i zaprezentowanych w sprawozdaniu. Szacunki te dotyczą, między innymi, utworzonych rezerw i odpisów aktualizujących, odroczonego podatku dochodowego, wyceny w wartości godziwej, rozliczeń międzyokresowych, przyjętych stawek amortyzacyjnych, klasyfikacji umów leasingu oraz szacowania utraty wartości przez składniki aktywów.

Wartość godziwa przedstawia obecne szacunki, które mogą ulec zmianie w kolejnych okresach sprawozdawczych z tytułu warunków rynkowych lub innych czynników. Istnieje wiele metod ustalania

wartości godziwej, które mogą powodować różnice w wartościach godziwych. Co więcej, założenia będące podstawą ustalenia wartości godziwej mogą wymagać oszacowania zmian kosztów/cen w czasie, stopy dyskonta, stopy inflacji czy innych istotnych zmiennych. Pewne założenia i szacunki są konieczne dla ustalenia, do którego poziomu hierarchii wartości godziwej dany instrument powinien zostać zakwalifikowany.

Oszacowanie związane z przeprowadzeniem testu na utratę wartości udziałów w jednostkach zależnych

Spółka przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości udziałów w jednostkach zależnych, zgodnie z polityką rachunkowości opisaną w punkcie 3.2.6. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w poszczególnych jednostkach oraz przewidywanego rozwoju rynku informatycznego w Polsce w kolejnych latach. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży informatycznej, w której działa Spółka i jednostki zależne może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych. Szacunki i leżące u ich podstaw założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wielkości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeżeli dotyczy ona wyłącznie tego okresu, lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeżeli zmiana dotyczy ich na równi z okresem bieżącym.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek, ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym. W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną jednostki oraz walutą prezentacji w sprawozdaniach finansowych jest polski złoty (PLN). Poszczególne pozycje sprawozdania finansowego są wycenione w złotych, które stanowią walutę podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa jednostka. Aktywa i zobowiązania wyrażone w walutach obcych przeliczane są na złote przy zastosowaniu kursów średnich NBP obowiązujących dla danej waluty na dzień bilansowy. Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są w dniu transakcji na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów obowiązujących w dniu zawarcia transakcji. Wszystkie kwoty wykazywane w sprawozdaniu finansowym wykazane są w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

Korekty wynikające z zastrzeżeń w opinii podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

W opinii biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za rok kończący się dnia 31 grudnia 2017 roku oraz za lata poprzednie nie wystąpiły zastrzeżenia, które powodowałyby konieczność dokonania korekt w przedstawionym sprawozdaniu finansowym oraz w prezentowanych danych porównywalnych.

3. Zasady rachunkowości

3.1 Zmiany Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz stosowanych zasad rachunkowości

3.1.1 Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Spółka stosuje zasady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji ogłoszonych w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej zwanych dalej „MSSF”. Przyjęte zasady rachunkowości są spójne z zasadami stosowanymi w roku ubiegłym, z wyjątkiem zastosowania poniżej opisanych nowych regulacji. Poniższe zmiany do MSSF zostały zastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Spółkę:

- Zmiany do MSR 7 Rachunek przepływów pieniężnych: Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku, zostały wydane przez RMSR w dniu 29 stycznia 2016 roku a zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku. Zmiany doprecyzowują MSR 7 i mają na celu poprawę informacji przekazywanych na rzecz użytkowników sprawozdań finansowych o działalności finansowej jednostki. Zmiany wymagają, aby jednostka wystosowała ujawnienia umożliwiające użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej, w tym zarówno zmian wynikających z przepływów pieniężnych jak i niepieniężnych. Nie jest wymagane przedstawienie informacji porównawczych za poprzednie okresy.
- Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy: Rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na niezrealizowane straty - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku. Zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku. Powyższe zmiany do MSR 12 wskazują dodatkowe wytyczne w zakresie ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat na instrumentach dłużnych wycenianych do wartości godziwej, tj. w szczególności standard potwierdza, że spadek poniżej kosztu w wartości bilansowej instrumentów dłużnych o stałej stopie procentowej wycenianych w wartości godziwej, dla których podstawa opodatkowania pozostaje na poziomie kosztu powoduje powstanie ujemnych różnic przejściowych, niezależnie od tego czy posiadacz instrumentu zamierza go utrzymywać czy sprzedać. Zmiany mają zastosowanie retrospektywne.

- Zmiany MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016. Zmiany doprecyzowują, że wymogi określone w standardzie mają zastosowanie także do udziałów jednostki w jednostkach zależnych, wspólnych ustaleniach umownych (tj. wspólnych działaniach lub wspólnych przedsięwzięciach), jednostkach stowarzyszonych lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji, które zostały sklasyfikowane (lub włączone do grupy do zbycia, która została sklasyfikowana) jako przeznaczone do sprzedaży lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, ale nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

3.1.2 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące nowe standardy rachunkowości, zmiany istniejących standardów i interpretacje, które zostały już opublikowane, ale nie były obowiązujące w roku 2017, ponieważ nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską lub zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale które nie weszły jeszcze w życie lub których Spółka nie zdecydowała się zastosować wcześniej:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe: klasyfikacja i wycena” - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Standard opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 24 lipca 2014 r., zatwierdzony przez UE w dniu 22 listopada 2016 roku, stanowi ostateczną wersję standardu zastępując wcześniejsze publikowane wersje MSSF 9 i kończy projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zastąpienia MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Nowy Standard odnosi się do:
 - 1) klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych,
 - 2) metodologii utraty wartości oraz
 - 3) rachunkowości zabezpieczeń.

MSSF 9 nie obejmuje rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, co stanowi osobny projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości: „Zasady rachunkowości w zakresie dynamicznego zarządzania ryzykiem”. W stosunku do portfelowego zabezpieczenia aktywów lub zobowiązań finansowych nadal należy stosować zapisy MSR 39 w tym zakresie.

- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” zostały zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku. Zmiany zostały wprowadzone w celu rozwiązania problemów wynikających z wdrożenia nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe” przed wprowadzeniem nowego standardu zastępującego MSSF 4. Zmiany dotyczą okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy.
- MSSF15 „Przychody z umów z klientami”. Nowy standard rachunkowości został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku oraz przyjęty przez Unię Europejską w dniu 22 września 2016 roku. Nowy standard wchodzi w życie w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Nowy standard wprowadza jeden ogólny model rozpoznawania i rozliczania przychodów z umów z klientami oraz pomiaru sprzedaży aktywów niefinansowych (m.in. majątku trwałego). Zgodnie z nim, umowa z klientem analizowana ma być w pięciu etapach, obejmujących:
 1. identyfikację umowy,
 2. identyfikację umownych (pojedynczych) zobowiązań do wykonania świadczeń zawartych w umowie,
 3. ustalenie ceny transakcji,

4. przyporządkowanie ceny transakcji do umownych do realizacji świadczeń zawartych w umowie,

5. rozpoznanie przychodów w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Zgodnie z MSSF 15 jednostka ujmuje przychód w chwili spełnienia zobowiązania do wykonania świadczeń, czyli przeniesienia na klienta kontroli nad towarami lub usługami będącymi przedmiotem tego zobowiązania. Zatem moment przeniesienia „ryzyka i korzyści” nie jest już podstawowym kryterium ujęcia przychodu tak jak to miało w MSR 18, ale oczekiwane jest, że w większości przypadków momenty te pokrywają się ze sobą.

MSSF 15 zawiera też znacznie bardziej restrykcyjne wytyczne dotyczące specyficznych aspektów dotyczących ujmowania przychodów. Wymaga również ujawniania szerokiego zakresu informacji.

Standard MSSF 15 zastąpi wytyczne dotyczące ujmowania przychodów zawarte w MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” i w związanych z nimi Interpretacjach. Z zakresu standardu wyłączone są instrumenty finansowe (MSR 39/MSSF 9), umowy ubezpieczeniowe (MSSF 4) oraz leasing (MSSF 16)

- Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).
- MSSF 16 „Leasing” wydany w dniu 13 stycznia 2016 roku, ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później. Nowy standard zastępuje MSR 17 oraz interpretacje: KIMSF 4, SKI 15 i 27 i wprowadza jeden model ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingobiorcy zgodnie, z którym wszystkie umowy spełniające definicję leasingu zawarte na okres dłuższy niż 12 miesięcy będą ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej leasingobiorcy, chyba że wartość składnika aktywów będzie niska. Zgodnie z nowym standardem leasingobiorca ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu, które odzwierciedla jego obowiązek dokonywania opłat leasingowych. Odrębnie ujmuje też amortyzację składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania i odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu. Leasingobiorca aktualizuje wycenę zobowiązania z tytułu leasingu po wystąpieniu określonych zdarzeń (np. zmiany w odniesieniu do okresu leasingu, zmiany w przyszłych opłatach leasingowych wynikające ze zmiany w indeksie lub stawce stosowanej do ustalenia tych opłat). Co do zasady, leasingobiorca ujmuje aktualizację wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę wartości składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania. Sposób ujęcia leasingu w księgach rachunkowych leasingodawcy nie ulegnie zmianie. Leasingodawca dalej będzie ujmował wszystkie umowy leasingowe z zastosowaniem tych samych zasad klasyfikacji co w przypadku MSR 17, rozróżniając leasing operacyjny i leasing finansowy. MSSF 16 wymaga zarówno od leasingobiorcy jak i od leasingodawcy dokonywania szerszych ujawnień niż w przypadku MSR 17. Leasingobiorca ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania. Według wstępnej oceny MSSF 16 nie będzie miał istotnego wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki ponieważ Spółka nie używa istotnych aktywów na podstawie umowy leasingu operacyjnego.
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji” – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji zostały wydane przez RMSR w dniu 20 czerwca 2016 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie. Zmiany wprowadzają wymogi w zakresie ujmowania:
 1. skutków warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień na wycenę płatności na bazie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych;
 2. płatności na bazie akcji mające funkcję rozliczenia netto z zobowiązaniami podatkowymi; oraz
 3. modyfikacji warunków płatności na bazie akcji, które powodują zmianę klasyfikację transakcji z rozliczanych w środkach pieniężnych do rozliczanych w instrumentach kapitałowych.Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiany MSSF 1 i MSR 28 wynikające z „Projektu corocznych poprawek: cykl 2014-2016”. Poprawki do standardów obejmują:

1. MSSF 1: usunięto niektóre krótkoterminowe zwolnienia, które stosowano przy przejściu na MSSF ze względu na to, że dotyczyły okresów, które już minęły i ich zastosowanie już nie było możliwe. Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki, gdyż jest już ono sporządzane wg MSSF.

2. MSR 28: doprecyzowano, że w sytuacjach, gdy MSR 28 dopuszcza wycenę inwestycji albo metodą praw własności, albo w wartości godziwej (przez organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka, fundusze wzajemne itd. lub udziały w jednostkach inwestycyjnych) wyboru tego można dokonać odrębnie dla każdej z takich inwestycji.

Zmiany w zakresie MSSF1 i MSR28 wejdą w życie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku.

- Zmiana MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”. Zmiana doprecyzowuje zasady, wedle których nieruchomość jest przeklasyfikowywana do lub z kategorii nieruchomości inwestycyjnych z lub do środków trwałych bądź zapasów. Przede wszystkim zmiana klasyfikacji następuje, gdy zmieni się sposób użytkowania i zmiana ta musi być udowodniona. Standard wprost mówi, że zmiana intencji zarządu sama w sobie nie jest wystarczająca. Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany do standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień wejścia w życie zmiany standardu. Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE. Spółka ocenia że zmiana standardu nie będzie miała wpływu na jej sprawozdania finansowe, ponieważ nie posiada nieruchomości inwestycyjnych.
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28, Ujmowanie transakcji sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 11 września 2014 r. Termin wejścia w życie tych zmian został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony. Zmiany mają na celu usunięcie sprzeczności między wymogami MSR 28 a MSSF 10 oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.
- MSSF14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” - nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku. Proces zatwierdzenia przez UE został wstrzymany. Standard ten ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później.
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017), obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)” – (opublikowano dnia 12 grudnia 2017), dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów

rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie). Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,

- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia Pracownicze – Zmiany do programu określonych świadczeń; ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje walutowe i zaliczki”. Interpretacja określa, jaki kurs należy stosować w przypadku sprzedaży lub zakupu w walucie obcej, które poprzedzone są otrzymaniem lub uiszczeniem zaliczki w tej walucie. Zgodnie z nową interpretacją zaliczkę na dzień jej zapłaty należy ująć po kursie na ten dzień. Następnie w momencie ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu osiąganego w walucie lub kosztu lub zakupionego składnika aktywów należy je ująć po kursie z dnia ujęcia zaliczki, a nie po kursie z dnia, gdy został ujęty przychód lub koszt lub składnik aktywów. Spółka szacuje, że nowa interpretacja nie będzie miała istotnego wpływu na jej sprawozdanie finansowe, gdyż nie przeprowadza transakcji, których zmiany dotyczą. Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE.
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie sposobów ujmowania podatku dochodowego”. Interpretacja opublikowana przez RMSR w dniu 7 czerwca 2017 roku”. Znajdzie ona zastosowanie za okres rozpoczynający się 1 stycznia 2019 roku albo później (możliwe wcześniejsze zastosowanie) i wpływa na rozpoznanie i wycenę bieżącego oraz odroczonego podatku dochodowego – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

3.1.3 Wpływ nowych regulacji na przyszłe sprawozdania

Analiza Zarządu i wstępna ocena wpływu nowych lub zmienionych standardów na stosowane przez Spółkę zasady (polityki) rachunkowości oraz przyszłe sprawozdania finansowe obejmowała w szczególności wpływ nowych standardów MSSF 9, MSSF 15 oraz MSSF 16, których zastosowanie może wywołać zmiany w rachunkowości i sprawozdawczości Spółki w latach 2018-2019.

Nowy standard MSSF 9 Instrumenty finansowe dokonuje fundamentalnych zmian w klasyfikacji, prezentacji i wycenie instrumentów finansowych. W ramach standardu wprowadzony zostaje między innymi nowy model oceny utraty wartości, wymagający bieżącego ujmowania oczekiwanych strat kredytowych oraz zaktualizowane zasady stosowania rachunkowości zabezpieczeń, które mają na celu ściślejsze dopasowanie zasad rachunkowości do praktycznej działalności zarządzania ryzykiem. Standard zastępuje MSR 39 i obowiązuje w odniesieniu do okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie z możliwością wcześniejszego zastosowania. Ma zastosowanie retrospektywne, przy czym nie jest wymagane przekształcenie danych za okresy poprzedzające okres pierwszego zastosowania.

MSSF 9 wprowadza trzy główne kategorie aktywów finansowych:

- 1) wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- 2) wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz
- 3) wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Klasyfikacja jest dokonywana na dzień początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych

przepływów pieniężnych z tych instrumentów. W zakresie ustalania odpisów aktualizujących MSSF 9 wprowadza model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych zostało przeniesionych do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest:

- a) ujmowanie w pozostałych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego w odniesieniu do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz
- b) ujmowanie jednorazowo w wyniku finansowym skutków renegocjacji warunków umów kredytowych, które nie skutkują wyłączeniem zobowiązań z ksiąg.

W odniesieniu do części MSSF 9 dotyczącej klasyfikacji i wyceny Spółka dokonała analizy prowadzonej działalności pod kątem określenia modeli biznesowych. Spółka dokonuje ustalenia modelu biznesowego w taki sposób, aby odzwierciedlał on sposób, w jaki zarządza się aktywami finansowymi, aby zrealizować określony cel biznesowy. W oparciu o powyższe zasady Spółka dokonała oceny modeli biznesowych i na podstawie przeprowadzonej analizy ustaliła następujące modele biznesowe:

1. utrzymywanie aktywów w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych – do tej grupy Spółka klasyfikuje wszystkie należności, udzielone pożyczki, środki pieniężne,
2. utrzymywanie aktywów w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych, jednak bez wykluczenia możliwości sprzedaży w przypadku korzystnej oferty – do tej grupy Spółka klasyfikuje przede wszystkim udziały w innych jednostkach, obligacje korporacyjne,
3. utrzymywanie aktywów w innych celach (tj. inny model biznesowy), np. w celu realizacji wzrostu wartości godziwej instrumentu. Do tej grupy Spółka zakwalifikowała jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.

Poniższa tabela przedstawia porównanie aktywów i zobowiązań finansowych wg MSR 39 oraz MSSF9:

Aktywa finansowe	Klasyfikacja wg MSR 39	Model biznesowy wg MSSF 9	Klasyfikacja wg MSSF 9
Udziały w innych jednostkach	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Utrzymywanie bez wykluczenia możliwości sprzedaży	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Instrumenty dłużne (obligacje)	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Utrzymywanie bez wykluczenia możliwości sprzedaży	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik	Inny (realizacja wzrostu wartości godziwej instrumentu)	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik
Należności handlowe	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie
Pozostałe należności	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie
Pożyczki udzielone	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie
Środki pieniężne	Pożyczki i należności	Utrzymywanie w celu realizacji umownych przepływów pieniężnych	Wycena w zamortyzowanym koszcie

Zobowiązania finansowe	Klasyfikacja wg MSR 39	Klasyfikacja wg MSSF 9
Zobowiązania handlowe	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wycena w zamortyzowanym koszcie
Pozostałe zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wycena w zamortyzowanym koszcie
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Wycena w zamortyzowanym koszcie

W ramach analizy wpływu MSSF 9 na sprawozdanie finansowe, dokonano oceny charakterystyki przepływów pieniężnych posiadanych aktywów finansowych, tj. udzielonej pożyczki, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych a także środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Należności handlowe są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy a Spółka nie sprzedaje należności handlowych w ramach factoringu. Natomiast przepływy pieniężne, które powstaną z tytułu tych należności, stanowią jedynie spłaty kwoty głównej i odsetek. W rezultacie stwierdzono, że zastosowanie MSSF 9 nie zmieni obecnego modelu wyceny aktywów finansowych Spółki, tj. po początkowym ujęciu nadal wyceniane będą według zamortyzowanego kosztu.

Spółka korzysta z praktycznego zwolnienia i dla należności handlowych poniżej 12 miesięcy nie identyfikuje istotnych elementów finansowania. Zgodnie z MSSF 9 jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym bądź oczekiwanym stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka zastosuje uproszczone podejście i wyceni odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia.

Aktywa finansowe klasyfikowane obecnie przez Spółkę jako dostępne do sprzedaży (instrumenty kapitałowe – udziały w innych jednostkach), dla których nie jest możliwe wiarygodne określenie wartości godziwej, na podstawie MSR 39 wyceniane były według kosztu pomniejszonego o utratę wartości. Zgodnie z nowym standardem aktywa takie będą wyceniane w wartości godziwej (przy czym w określonych przypadkach koszt nabycia może być jej najlepszym szacunkiem), której zmiany, zgodnie z przewidzianą w przepisach opcją z której Spółka zamierza skorzystać, ujmowane będą w innych całkowitych dochodach (bez możliwości późniejszego przeniesienia do zysku lub straty bieżącego okresu). Wartość bilansowa tych aktywów na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosi 3 tys. zł i nie ulegnie zmianie w efekcie aktualizacji modelu wyceny na dzień pierwotnego zastosowania MSSF 9.

Spółka ocenia również, że wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w wartości godziwej, dalej pozostaną wyceniane w wartości godziwej. Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, zatem zmiana modelu rachunkowości zabezpieczeń wynikająca z MSSF 9 nie wpłynie na sprawozdanie finansowe Spółki.

Podsumowując, według szacunków Spółki implementacja standardu nie wpłynie istotnie na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz na wartość jej kapitałów własnych na moment pierwotnego zastosowania jego zapisów, tj. 1 stycznia 2018 r.

Nowy standard MSSF 15 Przychody z umów z klientami ma za zadanie ujednoczyć zasady ustalania przychodów (za wyjątkiem specyficznych przychodów regulowanych w innych MSSF) oraz wskazać zakres wymaganych ujawnień. Podstawową zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodu w taki sposób aby odzwierciedlał transfer przyrzeczonych towarów lub usług w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, do którego Spółka oczekuje mieć prawo w zamian za te towary lub usługi. O ujęciu przychodu decyduje zatem moment wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia. Natomiast w odniesieniu do sprzedaży realizowanej przez Spółkę, w większości przypadków ten moment pokrywa się z momentem przeniesienia ryzyk i korzyści w rozumieniu MSR 18.

W 2017 roku Spółka przeanalizowała umowy z klientami w oparciu o 5-stopniowy model rozpoznawania przychodów:

Krok 1: Identyfikacja umowy. Spółka ujmuje umowę tylko wówczas gdy umowa z klientem została zawarta, strony umowy są zobowiązane do wykonania wynikających z niej obowiązków. Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące aktywów i warunki płatności za te aktywa, umowa ma treść ekonomiczną oraz klient wykazuje zdolność i zamiar zapłaty w odpowiednim terminie za aktywa, które zostaną mu przekazane.

Krok 2: Identyfikacja poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń wynikających z umowy, czyli wskazanie poszczególnych obowiązków wynikających z umowy.

Krok 3.: Określenie ceny transakcyjnej, odzwierciedlającej wysokość przychodu, który zostanie rozpoznany z tytułu wykonania umowy.

Krok 4.: Alokacja ceny transakcji do poszczególnych zobowiązań do wykonania świadczeń. Ze względu na fakt, iż poszczególne obowiązki świadczenia mogą być rozpoznawane w różnych momentach oraz w różny sposób (jednorazowo lub w czasie) w przypadku umów zawierających kilka komponentów usług/aktywów dostarczanych niezbędna jest alokacja ceny transakcyjnej na zidentyfikowane obowiązki świadczenia. Przyporządkowanie odbywa się w oparciu o jednostkowe ceny sprzedaży.

Krok 5.: Ujęcie przychodu w momencie realizacji zobowiązania wynikającego z umowy. Przychód jest rozpoznawany w momencie, gdy aktywa są przekazane klientowi / usługa jest wykonana oraz uzyskuje on kontrolę nad przedmiotem umowy w rozumieniu MSSF 15.

Ze względu na to, że Spółka dostarcza głównie gotowe rozwiązania, produkty i towary handlowe, po przeprowadzeniu powyższej analizy oraz po analizie dotychczas stosowanych metod rozpoznawania przychodów, Spółka nie zidentyfikowała żadnych istotnych kategorii przychodów i kosztów, których sposób rozpoznania lub sposób ujęcia musiałby ulec zmianie w wyniku wejścia w życie MSSF 15. Zgodnie z MSSF 15, przychód ze sprzedaży dóbr należy ujmować jednorazowo w momencie przeniesienia kontroli na klienta. Biorąc pod uwagę powyższe Spółka ocenia, że wpływ na dotychczasowy sposób ujmowania przychodów będzie nieistotny i nie planuje żadnych korekt na dzień 1 stycznia 2018 r. z tytułu wdrożenia MSSF 15.

Nowy standard MSSF 16 Leasing zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicję leasingu. Główną zmianą jest odejście od podziału na leasing finansowy i operacyjny. Wszystkie umowy spełniające definicję leasingu będą ujmowane co do zasady jak obecny leasing finansowy. Wdrożenie standardu może mieć następujące efekty:

- w sprawozdaniu z sytuacji finansowej: wzrost wartości niefinansowych aktywów trwałych oraz zobowiązań finansowych,
- w sprawozdaniu z całkowitych dochodów: zmniejszenie kosztów operacyjnych (innych niż amortyzacja), wzrost kosztów amortyzacji oraz kosztów finansowych.

Spółka jest leasingobiorcą w przypadku umów leasingu urządzeń oraz samochodów, co szerzej opisano w notcie numer 19.

MSSF 16 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku i później. Wcześniejsze zastosowanie jest dozwolone w przypadku jednostek, które stosują MSSF 15 od daty lub przed datą pierwszego zastosowania MSSF 16. Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie MSSF 16. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd jest w trakcie oceny wpływu wprowadzenia MSSF 16 na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych, jednak wstępna ocena wskazuje, iż nie powinien on mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe.

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe PROCAD.

3.2 Stosowane zasady rachunkowości

3.2.1 Środki trwałe i wartości niematerialne

1. Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.
2. Cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych obejmuje ogół ich kosztów, bezpośrednio związanych z doprowadzeniem danego składnika aktywów do stanu zdatnego do użytkowania, poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również przewidywane koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów oraz koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym ten składnik aktywów się znajdował, w przypadku gdy istnieje zobowiązanie do poniesienia kosztów z tego tytułu oraz gdy wartość bieżąca oszacowanych przyszłych kosztów będzie nie niższa niż 15 % ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów, pod warunkiem, że oszacowane przyszłe koszty będą wyższe od kwoty 30 000 PLN.
3. Koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu finansowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych, koszty prowizji, odsetek i różnic kursowych związane z nabyciem, budową lub wytworzeniem środków trwałych, poniesione do momentu przyjęcia ich do używania kapitalizuje się jako część kosztu nabycia tego składnika tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne, że koszty te przyniosą przyszłe korzyści ekonomiczne i można je wiarygodnie wycenić. Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego niespełniające warunków pozwalających na kapitalizację odnoszone są bezpośrednio na wynik w okresie, w którym zostały poniesione. Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.
4. Na dzień kończący okres sprawozdawczy rzeczowe aktywa trwałe, w tym istotne części składowe budynków, oraz wartości niematerialne wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz łączne odpisy z tytułu utraty wartości.
5. Późniejsze nakłady ponoszone na składnik rzeczowych aktywów trwałych, np. koszty wymiany głównych części składowych, ulepszenia i dodatkowe nakłady poniesione w okresie jego użytkowania, uwzględniane są w wartości bilansowej danego środka trwałego tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie wycenić. Koszty remontów, serwisów, konserwacji i bieżącego utrzymania ujmowane są jako koszty okresu w rachunku zysków i strat.
6. Odpisy amortyzacyjne dokonywane są metodą liniową, przez szacowny okres użytkowania danego składnika aktywów, bez względu na możliwość wystąpienia okresów ich niewykorzystywania, z uwzględnieniem wartości rezydualnej.
7. Odpisów amortyzacyjnych nie dokonuje się od:
 - 1) gruntów i prawa wieczystego użytkowania gruntów,
 - 2) dzieł sztuki i eksponatów muzealnych, zbiorów numizmatycznych,
 - 3) wartości firmy,
 - 4) wartości niematerialnych bez określonego okresu użytkowania,
 - 5) środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych zakwalifikowanych do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.
8. Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów pomniejszona o przewidywaną wartość końcową tego składnika, (pod warunkiem, że wartość rezydualna będzie wyższa od kwoty 10 000 PLN oraz nie niższa niż 15 % ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów).
9. Dla wartości niematerialnych przyjmuje się, że wartość końcowa wynosi zero, chyba że istnieje zobowiązanie strony trzeciej do ich odkupienia lub gdy istnieje i będzie istniał pod koniec używania składnika, aktywny rynek i można określić jego wartość na tym rynku.

10. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są corocznie testowane pod kątem utraty wartości albo indywidualnie, albo na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. Takie wartości niematerialne nie są amortyzowane. Okres użytkowania składników wartości niematerialnych zaliczanych do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania jest corocznie weryfikowany w celu sprawdzenia, czy przyjęte założenia o braku możliwości jego określenia są nadal prawidłowe. Jeżeli weryfikacja nie potwierdzi prawidłowości okresu użytkowania, jest on prospektywnie zmieniany.
11. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i ujmują się je w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.
12. Nakłady poniesione na prace rozwojowe, w okresie ponoszenia nakładów, o ile spełniają kryteria dotyczące ujmowania określone w MSR 38 ujmują się jako rozliczenia międzyokresowe, a po zakończeniu jako wartości niematerialne, poddając najpóźniej na dzień bilansowy testowi na utratę wartości. Okres amortyzacji prac rozwojowych ustala się w oparciu o spodziewane przepływy pieniężne związane ze sprzedażą wytworzonych w ich wyniku produktów (składniki te są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia). Aktywa niematerialne wytworzone we własnym zakresie po początkowym ujęciu są wykazywane według ceny nabycia pomniejszonej o umorzenia i łączne odpisy na utratę wartości, na takiej samej zasadzie jak nabyte aktywa niematerialne.
13. Wartość końcową, metodę amortyzacji oraz przyjęte okresy użytkowania środków trwałych oraz wartości niematerialnych weryfikuje się, i w razie konieczności – koryguje, na koniec każdego roku obrotowego (z prospektywnym zastosowaniem wszelkich zmian w szacunkach).
14. Dana pozycja aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku okresu, w którym nastąpiło usunięcie.

3.2.2 Nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji

Nieruchomości oraz wartości niematerialne zaliczane do inwestycji wycenia się według zasad, stosowanych do środków trwałych oraz wartości niematerialnych, opisanych powyżej.

3.2.3 Utrata wartości aktywów trwałych

1. Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, dokonuje się oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy nie jest możliwe oszacowanie wartości odzyskiwalnej składnika aktywów, przeprowadza się analizę wartości odzyskiwalnej dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Spółki alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji.
2. Utrata wartości składnika aktywów zachodzi wtedy, gdy wartość bilansowa tego składnika jest wyższa od jego wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.
3. Wartość użytkową ustala się na podstawie bieżącej wartości szacunkowej oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów, z uwzględnieniem środków z tytułu jego ostatecznej likwidacji.
4. Do przesłanek mogących świadczyć o utracie wartości składnika aktywów trwałych zalicza się utratę wartości rynkowej danego składnika aktywów, która jest wyższa niż utrata wartości spowodowana zwykłym użytkowaniem i upływem czasu, wystąpienie niekorzystnych zmian

o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym Spółka prowadzi działalność, w tym na rynkach, na które przeznaczone są wytwarzane przez nią produkty i usługi, a także wzrost rynkowych stóp procentowych i premii za ryzyka uwzględnianych w kalkulacji stóp dyskontowych wykorzystywanych do wyliczania wartości użytkowej poszczególnych aktywów. Wewnętrzne przesłanki uwzględniane przy ocenie wystąpienia utraty wartości przez posiadane aktywa to przede wszystkim spadek rzeczywistych przepływów pieniężnych w stosunku do przewidywanych, utrata przydatności danego składnika aktywów w prowadzonej działalności lub jego fizyczne uszkodzenie, generowanie przez dany składnik aktywów niższych korzyści ekonomicznych niż oczekiwane.

5. W przypadku utraty wartości składnika aktywów trwałych dokonuje się odpowiedniego odpisu aktualizującego jego wartość do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej – wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania.
6. Jeżeli w wyniku weryfikacji wartości składników majątkowych wystąpią przesłanki wskazujące na to, że dokonany w poprzednich okresach odpis aktualizujący jest zbędny lub za wysoki, odpis ten jest odwracany. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie w wynik okresu, o ile składnik nie podlegał wcześniej przeszacowaniom - w takim przypadku, odwrócenie straty z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie z aktualizacji wyceny.
7. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania, a także składniki wartości niematerialnych nie przekazanych jeszcze do użytkowania są corocznie testowane pod kątem możliwej utraty wartości oraz dodatkowo wtedy, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.
8. Wartość firmy jest testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości co roku lub częściej, jeżeli zaistnieją okoliczności lub zdarzenia, które mogą powodować utratę jej wartości. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne (lub Spółki ośrodków), do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne (lub Spółki tych ośrodków) jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie mogą być odwracane w przyszłych okresach.

3.2.4 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

1. Aktywa trwale i grupy przeznaczone do zbycia kwalifikuje się jako przeznaczone do sprzedaży wtedy, gdy wystąpienie transakcji zbycia jest bardzo prawdopodobne a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowego zbycia w swoim obecnym stanie oraz zamiarem kierownictwa Spółki dokonanie transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.
2. Aktywa trwale zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości bilansowej lub w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.
3. Na różnicę między wartością godziwą, a wyższą od niej wartością bilansową, tworzy się odpis z tytułu utraty wartości.
4. Aktywa trwale zakwalifikowane do aktywów przeznaczonych do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.
5. Aktywa trwale wycofane z aktywów przeznaczonych do sprzedaży wycenia się w wartości bilansowej sprzed momentu zaklasyfikowania ich do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, pomniejszonej o amortyzację lub w wartości odzyskiwalnej na dzień podjęcia decyzji o zaniechaniu sprzedaży, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa.

3.2.5 Leasing

1. W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków, wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na

dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w wyniku okresu.

2. Aktywa użytkowane w oparciu o zawarte umowy leasingu podlegają amortyzacji według zasad przyjętych dla aktywów własnych. Jednakże, gdy brak jest wystarczającej pewności co do przejścia prawa własności przedmiotu umowy, wówczas dany składnik aktywów jest amortyzowany przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres użytkowania lub okres trwania leasingu.
3. Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty okresu przez okres trwania leasingu, z wyjątkiem przypadków, kiedy inna, systematyczna podstawa rozliczenia jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych wypływających z leasingu danego składnika aktywów. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmują się w kosztach w okresie ich ponoszenia.
4. W przypadku otrzymania specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmują się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmują się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową, z wyjątkiem sytuacji, gdy inna systematyczna podstawa jest bardziej reprezentatywna w odzwierciedleniu konsumpcji korzyści ekonomicznych dostarczanych przez składnik aktywów objęty leasingiem.

3.2.6 Aktywa i zobowiązania finansowe

1. Aktywa i zobowiązania finansowe klasyfikuje się do następujących kategorii: aktywa lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik, pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności i aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.
2. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych ujmują się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów nie kwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane. Koszty transakcji bezpośrednio przypisywane nabyciu aktywów finansowych lub przejęciu zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik ujmują się bezpośrednio w wyniku okresu.
3. Klasyfikacja opiera się na analizie charakterystyki oraz celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji aktywów i zobowiązań finansowych dokonuje się w momencie początkowego ich ujęcia, a tam gdzie to dopuszczalne i odpowiednie – weryfikuje tę klasyfikację na koniec każdego roku obrotowego. Instrumenty pochodne są kwalifikowane jako instrumenty zabezpieczające lub jako instrumenty wyceniane w wartości godziwej przez wynik.
4. Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik obejmują aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz takie, które w momencie pierwotnego ujęcia zostały wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik. Aktywa lub zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeśli są nabyte w celu odsprzedaży lub stanowią część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Spółka zarządza łącznie, zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub stanowią instrumenty pochodne, chyba że są to instrumenty uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające lub umowy gwarancji finansowych.
5. Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu są klasyfikowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako pozycje krótko – lub długoterminowe w zależności od oczekiwań kierownictwa co do okresu realizacji tych aktywów lub zobowiązań.
6. Skutki wyceny aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik zalicza się do przychodów lub kosztów z tytułu operacji finansowych.
7. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub oddzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane.

8. Aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe mogą być przy początkowym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:
 - a) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
 - b) aktywa lub zobowiązania są częścią grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
 - c) zawierają one wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.
9. Pożyczki i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są przedmiotem obrotu na aktywnym rynku. Po wstępnej wycenie pożyczki i należności są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem utraty wartości. Zamortyzowany koszt jest kalkulowany z uwzględnieniem dyskonta lub premii na nabyciu i zawiera opłaty, które są integralną częścią efektywnej stopy oraz koszty transakcyjne. Zyski i straty są ujmowane w wyniku w momencie usunięcia (wyłączenia) pożyczki i/ lub należności z bilansu lub po stwierdzeniu utraty ich wartości, jak też w momencie rozliczania w czasie zamortyzowanego kosztu.
10. Metoda efektywnej stopy procentowej to sposób obliczania zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego i alokacji dochodu odsetkowego na odpowiedni okres. Efektywna stopa procentowa to dokładna stopa dyskonta szacunkowych przyszłych wpływów pieniężnych (w tym wszystkich uiszczonych lub otrzymanych opłat i punktów stanowiących integralną część efektywnej stopy procentowej, kosztów transakcji i innych premii czy upustów) przez okres prognozowanej użyteczności instrumentu dłużnego lub - w razie konieczności - w krótszym okresie, do wartości bilansowej netto w chwili początkowego ujęcia.
11. Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, które posiadają stałe lub dające się określić płatności i stałe terminy zapadalności, i które Spółka ma zamiar utrzymać do dnia zapadalności. Po początkowym ujęciu, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Koszt ten jest wyliczony jako wartość wstępnie rozpoznana pomniejszona o spłaty, powiększona lub pomniejszona o skumulowane odpisy, obliczone metodą efektywnej stopy procentowej, różnicy między wartością początkową a wartością końcową (w momencie zapadalności), pomniejszona o odpis z tytułu utraty wartości. Kalkulacja ta obejmuje wszystkie otrzymane lub uiszczane płatności między stronami kontraktu, które są głównym elementem branym do obliczenia efektywnej stopy procentowej, koszty transakcyjne oraz inne premie i dyskonta. Straty i zyski są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie usunięcia z bilansu składnika aktywów, w momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości jak też w momencie rozliczania w czasie zamortyzowanego kosztu.
12. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Po początkowym ujęciu, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w wartości godziwej a skutki wyceny odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny. Na kapitał z aktualizacji wyceny odnoszone są również przeszacowania zmniejszające wartość danego składnika aktywów poniżej jego wartości początkowej lub zamortyzowanego kosztu. W momencie zbycia/realizacji składnika aktywów, skumulowane zyski i straty wcześniej odniesione na kapitał są przenoszone na wynik. Odsetki zapłacone lub otrzymane z inwestycji są wykazywane jako przychód lub koszt, z użyciem efektywnej stopy procentowej. Dywidendy z inwestycji są rozpoznawane w wyniku jako „otrzymane dywidendy”, kiedy prawa do otrzymania płatności zostały ustanowione.
13. Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku finansowym jest ustalana poprzez odniesienie do wartości rynkowej - kursu kupna oferowanego na koniec sesji na dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie istnieje aktywny rynek jest ustalana przy zastosowaniu różnych technik wyceny. Techniki te mogą odnosić się do ostatnich transakcji zawieranych na warunkach rynkowych, bieżących cen rynkowych innych podobnych instrumentów, analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz innych technik/modeli wyceny powszechnie stosowanych na rynku, dostosowanych do konkretnej specyfiki i parametrów wycenianego instrumentu finansowego oraz sytuacji wystawcy (emitenta).

14. Aktywa finansowe będące instrumentami kapitałowymi, których wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, wycenia się w koszcie nabycia z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości lub ostatnio ustalonej wartości godziwej. W momencie pojawienia się możliwości wiarygodnego oszacowania wartości godziwej pozycje takie są przeszacowywane do wartości godziwej, a zmiany wartości ujmowane zgodnie z zaklasyfikowaniem danej pozycji.
15. Wartość godziwą jednostek uczestnictwa w otwartych gotówkowych funduszach inwestycyjnych ustala się na podstawie wyceny dokonanej przez te fundusze.
16. Zobowiązania finansowe nie zakwalifikowane do kategorii zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik wycenia się w zamortyzowanym koszcie z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla danego zobowiązania nie można ustalić harmonogramu spłat, wycenia się je w kwocie wymaganej zapłaty. Prowizje i koszty związane z powstaniem lub ustalaniem cech finansowych tych zobowiązań podlegają rozliczeniu w czasie w okresie życia zobowiązania metodą liniową lub nominalną stopą procentową.
17. Na każdy dzień bilansowy dokonuje się oceny, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych,
 - a) jeżeli istnieją obiektywne dowody na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się o saldo rozpoznanych odpisów z tytułu utraty wartości. Kwotę straty ujmuje się w wyniku okresu.
 - b) Jeżeli w następnym okresie utrata wartości jest niższa, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat do takiej kwoty, która nie spowoduje, że wartość bilansowa składnika aktywów będzie wyższa od jego zamortyzowanego kosztu.
 - c) jeżeli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona na wynik finansowy danego okresu. Odpisów z tytułu utraty wartości nie można odwracać poprzez wynik w odniesieniu do instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po dacie ujęcia odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.
 - d) nie dokonuje się oceny ani odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik, z wyjątkiem sytuacji, gdy wyceniane są one w kwocie innej niż wartość godziwa.
18. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych są wyceniane według ceny nabycia skorygowanej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostkach podporządkowanych wykazuje się w rachunku zysków i strat jako aktualizację wartości aktywów finansowych. Do jednostek podporządkowanych zalicza się jednostki zależne, współzależne oraz stowarzyszone.
19. Wyłącza się z ksiąg rachunkowych składnik aktywów finansowych lub jego część, jeśli jednostka przenosi zgodnie dany składnik aktywów oraz przekazuje niemalże całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z danym składnikiem aktywów, jeśli prawa do uzyskania środków pieniężnych wynikające z danej pozycji wygasły lub jednostka zrzekła się tych praw. Pomimo przeniesienia lub sprzedaży składnika aktywów jednostka zachowuje składnik aktywów w swoich księgach, jeśli zachowała niemalże całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z daną pozycją. Jeśli jednostka zachowała częściowe ryzyko lub/i częściowe korzyści związane z danym składnikiem, pozostawia

go w księgach w części w jakiej jest dalej zaangażowana w ten składnik, jeśli zachowała kontrolę nad daną pozycją.

20. Aktywa finansowe nabyte lub sprzedane w ramach standardowych transakcji ujmuje się i wyksięguje w dacie transakcji. Standardowe transakcje to transakcje nabycia lub sprzedaży aktywów finansowych wymagające dostarczenia tych aktywów w terminie ustalonym w regulacjach lub konwencjach przyjętych na rynku.
21. Składnik zobowiązań finansowych lub jego część podlega wyłączeniu z ksiąg rachunkowych w przypadku, gdy zobowiązanie wygasa. Zobowiązanie wygasa, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub upłynął termin jego dochodzenia.

3.2.7 Zapasy

1. W pozycji zapasów ujmowane są materiały, towary przeznaczone na sprzedaż, produkty i prace w toku oraz wyroby gotowe przeznaczone do sprzedaży.
2. Nabyte lub powstałe zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych ujmuje się w księgach rachunkowych według cen zakupu lub kosztów wytworzenia na dzień ich nabycia lub powstania.
3. Wartość rozchodu zapasów jest ustalana według następujących zasad:
 - a) w drodze szczegółowej identyfikacji w zakresie pozycji, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć
 - b) metodą pierwsze weszło-pierwsze wyszło (FIFO).
4. Zapasy wyceniane są według niższej z wartości: kosztu lub wartości możliwej do uzyskania. Wartość możliwą do uzyskania stanowi szacunkową cenę sprzedaży zapasów pomniejszoną o wszelkie szacowane koszty dokończenia produkcji / wykonania usługi i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.
5. Zapasy, które utraciły swoją wartość obejmuje się odpisem aktualizującym. Odpisy aktualizujące wartość zapasów, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w pozostałe koszty/przychody operacyjne.

3.2.8 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

1. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym 3 miesięcy.
2. Krajowe środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej. Środki pieniężne w walucie obcej przeliczane są na dzień bilansowy po kursie średnim NBP z dnia bilansowego.
3. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

3.2.9 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

1. Transakcje wyrażone w walutach obcych na moment ich początkowego ujęcia są przeliczane na złote polskie:
 - a) po kursie kupna lub sprzedaży walut stosowanym przez bank, za pośrednictwem którego następuje transakcja kupna/sprzedaży walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
 - b) po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski, obowiązującym na dzień zawarcia transakcji chyba, że w innym wiążącym PROCAD dokumencie ustalony został inny kurs - w przypadku pozostałych operacji oraz zapłaty należności lub zobowiązań za pośrednictwem rachunku walutowego.
2. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych przeliczane są na dzień bilansowy przy zastosowaniu obowiązującego w tym dniu kursu zamknięcia, tj. średniego kursu NBP obowiązującego na ten dzień.
3. Różnice kursowe powstałe z przeliczenia na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań, ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów i kosztów finansowych.

3.2.10 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

1. Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw i usług oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, a które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego. Pozostałe należności zalicza się do długoterminowych.
2. Należności niestanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymaganej zapłaty.
3. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych w zależności od rodzaju należności, której odpis dotyczy.
4. Odpisy z tytułu utraty wartości należności handlowych tworzy się, gdy uzyskanie pełnej kwoty należności przestaje być prawdopodobne. Wartość należności jest obniżana o odpis ujęty na koncie odpisów.
5. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego wartość należności dokonuje się odpisu odwrotnego przywracając tym samym ich pierwotną wartość.

3.2.11 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

1. Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia kończącego okres sprawozdawczy. Pozostałe zobowiązania zalicza się do długoterminowych.
2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są na dzień powstania według wartości nominalnej a na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymagającej zapłaty tj. wartości nominalnej z dnia ich powstania z uwzględnieniem:
 - odsetek należnych (z otrzymanych od kontrahentów a uznanych przez spółkę not odsetkowych),
 - kwot waloryzacji roszczenia, zgodnie z warunkami umowy,
 - różnic kursowych, wynikających z wyceny po obowiązującym kursie.
3. Zobowiązania w walutach obcych w momencie powstania oraz na dzień bilansowy ujmowane są według średniego kursu ustalonego przez NBP dla danej waluty. Różnice kursowe powstałe na dzień wyceny lub w dniu płatności wynikające z różnicy pomiędzy kursem waluty na ten dzień, a kursem waluty w dniu powstania zobowiązania, odnoszone są odpowiednio na przychody lub koszty operacji finansowych.

3.2.12 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

1. Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów dokonywane są wówczas, jeżeli koszty poniesione w danym okresie sprawozdawczym dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Do kosztów rozliczanych w czasie zalicza się przede wszystkim: opłacone z góry prenumeraty, składki na ubezpieczenia majątkowe, czynsze oraz nakłady na prace rozwojowe.
2. Rozliczenia międzyokresowe biernie kosztów stanowią prawdopodobne zobowiązania przypadające do zapłaty, wynikające w szczególności ze świadczeń wykonanych na rzecz Spółki przez jej kontrahentów, a także kwoty należne pracownikom. Do rozliczeń międzyokresowych biernych zalicza się przede wszystkim: rezerwy z tytułu napraw gwarancyjnych i rękojmi oraz nagród z zysku. Biernie rozliczenia są prezentowane w pozycji zobowiązań.
3. Odpisy czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu, wielkości i świadczeń lub utraty ich wartości.
4. Czas i sposób rozliczania uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów wyznaczony jest z zachowaniem zasady ostrożności na okres, którego dotyczy.

3.2.13 Rozliczenia międzyokresowe przychodów

1. W tej pozycji ujmuje się przychody stanowiące równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków na świadczenia, które zostaną wykonane w przyszłych okresach sprawozdawczych, przyjęte nieodpłatnie, w tym także w drodze darowizny, środki trwałe w budowie, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, oraz środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia wyżej wymienionych.
2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują przede wszystkim środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych oraz prac rozwojowych, rozliczane równoległe do odpisów amortyzacyjnych środków trwałych sfinansowanych z tych źródeł.

3.2.14 Dotacje

1. Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.
2. Dotacje których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie aktywów trwałych, ujmuje się w pozycji rozliczeń międzyokresowych, a następnie stopniowo, drogą systematycznych odpisów odnosi do przychodów przez szacowany okres użytkowania związanego z nimi składnika aktywów.
3. Pozostałe dotacje ujmowane są systematycznie jako przychód w poszczególnych okresach, w sposób współmierny do kosztów, które te dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje należne jako rekompensata za już poniesione koszty lub straty lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego bez ponoszenia przyszłych kosztów, ujmowane są jako przychód w okresie, w którym stają się należne.
4. Dotacje do przychodów prezentuje się jako przychód, oddzielnie od odnośnych kosztów, które dotacje te mają w zamierzeniu kompensować. Dotacje takie ujmowane są jako przychód niezależnie od tego czy zostały otrzymane w formie środków pieniężnych czy też przybierają formę redukcji zobowiązań.
5. Dotacje niepieniężne są ujmowane w księgach w wartości godziwej.
6. Dotacje rządowe należne jako kompensata już poniesionych kosztów lub strat lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla Spółki bez ponoszenia w przyszłości związanych z tym kosztów ujmuje się w wyniku w okresie, kiedy stają się wymagalne.
7. Korzyści wynikające z otrzymania pożyczki rządowej poniżej oprocentowania rynkowego, traktowane są jako dotacje i mierzone są jako różnica pomiędzy wartością otrzymanej pożyczki i wartością godziwą pożyczki ustalona z zastosowaniem odpowiedniej rynkowej stopy procentowej.

3.2.15 Świadczenia pracownicze

1. Spółka tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze. Rezerwy wycenia się nie rzadziej niż na dzień kończący okres sprawozdawczy, w wiarygodnie uzasadnionej oszacowanej wartości. Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują odprawy emerytalne. Odprawy emerytalne wypłacane są pracownikom uprawnionym w momencie przejścia na emeryturę lub rentę i wynikają z odrębnych ustaw.
2. Spółka tworzy na dzień bilansowy rezerwę na bieżącą wartość odpraw emerytalnych, do których pracownicy nabyli prawo do tego dnia, z podziałem na krótkoterminowe i długoterminowe, metodą aktuarialną, zgodnie z wytycznymi MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Rezerwa ta obciąża pozostałe koszty operacyjne.
3. Rezerwy rozwiązuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego wartością zrealizowanych wypłat w korespondencji ze zobowiązaniami.

3.2.16 Rezerwy i umowy rodzące obciążenia

1. Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.
2. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty i są rozpoznawane w kosztach finansowych lub kosztach operacyjnych.
3. Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na koniec okresu sprawozdawczego. Stan rezerw weryfikuje się na każdy dzień sprawozdawczy i aktualizuje w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku.
4. Rezerwa jest rozwiązywana jeśli przestało być prawdopodobne, że wystąpienie wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne będzie niezbędne do wypełnienia obowiązku. Rozwiązanie rezerwy jest rozpoznawane w przychodach finansowych lub przychodach operacyjnych.
5. Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących obciążenia ujmuje się i wycenia jak rezerwy. Za umowę rodzącą obciążenia uważa się umowę zawartą przez Grupę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

3.2.17 Kapitały własne

1. Kapitały własne ujmuje się w wartości nominalnej, wg rodzajów i zasad określonych przepisami prawa i statutu.
2. Kapitał własny stanowią:
 - a) Kapitał podstawowy (akcyjny),
 - b) Akcje własne (wielkość ujemna),
 - c) Nadwyżka ze sprzedaży akcji własnych powyżej wartości nominalnej,
 - d) Kapitał zapasowy,
 - e) Kapitał rezerwowy tworzony i wykorzystywany zgodnie ze statutem oraz obejmujący inne skumulowane całkowite dochody, na które składają się:
 - skumulowane przychody/koszty z aktualizacji wyceny – kapitał z aktualizacji wyceny,
 - skumulowane przychody/koszty z wyceny do wartości godziwej aktywów finansowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży,
 - skutki podatkowe odnoszące się do skumulowanych przychodów/kosztów ujętych w innych skumulowanych całkowitych dochodach,
 - f) Zyski zatrzymane,
 - g) Pozostałe składniki kapitału własnego.

3.2.18 Przychody

1. Przychody ze sprzedaży są ujmowane w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów, w zwykłym toku działalności operacyjnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i upusty.
2. Przychody ze sprzedaży towarów i produktów ujmuje się jeśli jednostka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów oraz gdy nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli, kwotę przychodów można oszacować w wiarygodny sposób, istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz koszty poniesione i te, które zostaną poniesione przez jednostkę w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody i koszty, które dotyczą tej samej transakcji ujmowane są równolegle (współmierność przychodów i kosztów).
3. Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przez jednostkę korzyści ekonomicznych z tytułu przeprowadzonej transakcji, kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody

ujmuje się w okresie, w którym świadczono usługi w oparciu o „metodę stopnia zaawansowania”, określonego na podstawie stosunku faktycznie wykonanych prac.

3.2.19 Koszty

1. Przez koszty rozumiane są uprawdopodobnione zmniejszenia w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub Zarząd.
2. Koszty ujmuje się w zysku lub stracie na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności.
3. Wartość sprzedanych towarów i materiałów jest to wartość sprzedanych towarów i materiałów w cenie zakupu współmierna do przychodów ze sprzedaży z tego tytułu.
4. Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym. Za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów ujętych w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

3.2.20 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne są to przychody i koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną jednostki, w zakresie m.in.:

- zysków lub strat ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- zysków lub strat z likwidacji środków trwałych,
- aktualizacji wyceny aktywów niefinansowych,
- odszkodowań, kar, grzywien, dotacji,
- otrzymania lub przekazania darowizn,
- opłat sądowych,
- utworzenia lub rozwiązania rezerw na przyszłe ryzyko,
- odpisania przedawnionych i umorzonych zobowiązań lub należności,
- ustalenia rzeczywistych różnic remanentowych.

3.2.21 Przychody i koszty finansowe

1. Przychody finansowe są to przychody z operacji finansowych, a w szczególności z tytułu dywidend (udziału w zyskach), odsetek, zysków ze zbycia inwestycji, nadwyżek dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.
2. Koszty finansowe są to poniesione koszty operacji finansowych, a w szczególności z tytułu odsetek, strat ze zbycia inwestycji, aktualizacji ich wartości, nadwyżek ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.
3. Przychody z tytułu odsetek ujmowane są tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych z tytułu przeprowadzonej transakcji, kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody z tytułu odsetek ujmuje się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej.
4. Przychody z tytułu dywidend (udziału w zyskach) ujmuje się w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania.

3.2.22 Podatek dochodowy

1. Podatek dochodowy za dany okres, obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz podatek odroczony.
2. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku podatkowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów nie podlegających opodatkowaniu oraz

kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów. Podatek bieżący jest wyliczony z zastosowaniem stawek i przepisów podatkowych, obowiązujących w danym roku obrotowym.

3. Wykazywana w rachunku zysków i strat część odroczonego stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

3.2.23 Podatek odroczonego

1. Podatek odroczonego jest wyliczony metodą bilansową, jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice występujące na dzień sprawozdawczy między wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzona jest od dodatnich różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym.
3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku tworzona są od ujemnych różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi potrącenie różnic przejściowych lub wykorzystanie strat podatkowych.
4. Pozycja aktywów lub rezerwy na podatek odroczonego nie jest ujmowana, jeżeli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązań w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na zysk lub stratę brutto.
5. Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.
6. Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się, przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego, obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.
7. Spółka kompensuje ze sobą rezerwę i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyłącznie wtedy, jeżeli posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.
8. Podatek odroczonego ujmowany jest w wynik danego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy skutki finansowania zdarzeń powodujących powstanie podatku odroczonego ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym lub w pozostałych całkowitych dochodach.

3.2.24 Zysk na jedną akcję

Zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu obliczany jest poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnioważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

4. Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych wyniki PROCAD SA prezentowane są w podziale na segmenty w oparciu o podstawowe rodzaje dostarczanych towarów i usług. Dla celów sprawozdawczości wewnętrznej wydzielono zatem następujące segmenty operacyjne:

- oprogramowanie komputerowe - sprzedaż i usługi w zakresie oprogramowania,
- sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego,
- sprzedaż usług szkoleniowych dla dorosłych.

Żaden z segmentów operacyjnych Spółki nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest wynik operacyjny segmentów. Zysk segmentów to zysk operacyjny wygenerowany przez poszczególne segmenty, bez alokacji kosztów ogólnego zarządu, pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych, przychodów i kosztów finansowych oraz podatku dochodowego, które są monitorowane na poziomie Spółki.

Aktywa jednostki nie podlegają alokacji do poszczególnych segmentów działalności i są monitorowane na poziomie całej Spółki.

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat przychodów oraz zysku / (straty) w odniesieniu do segmentów operacyjnych Spółki za okres dwunastu miesięcy zakończony odpowiednio 31 grudnia 2017 r. i 2016 r.

Okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2017	Oprogramowanie komputerowe: sprzedaż i usługi	Sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego	Usługi szkoleniowe	Pozostałe	RAZEM	Korekty i wyłączenia	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	27 517	4 764	1 999	360	34 640	0	34 640
Sprzedaż między segmentami	0	0	0		0	0	0
Przychody segmentu ogółem	27 517	4 764	1 999	360	34 640	0	34 640
Zysk/(strata) segmentu	2 137	341	490	360	3 328	0	3 328
Koszty ogólnego zarządu							-2 731
Pozostałe przychody/koszty operacyjne							-99
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej							498
Przychody/Koszty finansowe netto							136
Uznanie/obciążenie z tytułu podatku dochodowego							-162
Zysk/(strata) netto za okres obrotowy							472
Całkowity dochód/(strata) netto za okres							472

Okres dwunastu miesięcy zakończony 31 grudnia 2016	Oprogramowanie komputerowe: sprzedaż i usługi	Sprzedaż i serwis sprzętu komputerowego	Usługi szkoleniowe	Pozostałe	RAZEM	Korekty i wyłączenia	Działalność ogółem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	29 767	6 604	1 662	702	38 735	0	38 735
Sprzedaż między segmentami	0	0	0		0	0	0
Przychody segmentu ogółem	29 767	6 604	1 662	702	38 735	0	38 735
Zysk/(strata) segmentu	1 939	317	286	665	3 207	0	3 207
Koszty ogólnego zarządu							-2 733
Pozostałe przychody/koszty operacyjne							35
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej							509
Przychody/Koszty finansowe netto							18
Uznanie/obciążenie z tytułu podatku dochodowego							-158
Zysk/(strata) netto za okres obrotowy							369
Całkowity dochód/(strata) netto za okres							369

Informacje geograficzne

Spółka działa przede wszystkim na obszarze Polski, gdzie znajdują się wszystkie jej aktywa, oraz osiąga przychody głównie ze sprzedaży krajowej. Struktura geograficzna osiągniętych przychodów ze sprzedaży od klientów zewnętrznych przedstawia się następująco:

Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży krajowej	33 209	37 456
Przychody ze sprzedaży zagranicznej	1 431	1 279
Razem	34 640	38 735

Powyższa informacja o przychodach oparta jest na danych o siedzibach klientów.

Informacja o wiodących klientach

Spółka współpracuje od wielu lat z dużą liczbą klientów. Żaden pojedynczy klient nie odpowiada za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w roku 2017 jak i 2016.

5. Rzeczowe aktywa trwałe

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Grunty	1 747	1 747
Budynki, lokale i budowle	20	30
Urządzenia techniczne i maszyny	189	64
Środki transportu	275	523
Meble i wyposażenie	0	0
Środki trwałe w budowie	260	66
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	2 491	2 430

Zmiany wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 r.

ZMIANA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	grunty	budynki, lokale i budowle	maszyny i urządzenia	środki transportu	meble i wyposażenie	środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na początek okresu	1 747	172	974	1 322	56	66	4 337
Zwiększenia (z tytułu)	0	0	199	0	5	194	398
- zakup	0	0	199	0	5	194	398
- leasing	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia (z tytułu)	0	0	58	0	0	0	58
- sprzedaż	0	0	58	0	0	0	58
- likwidacja	0	0	0	0	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	1 747	172	1 115	1 322	61	260	4 677
Amortyzacja na początek okresu	0	141	911	799	56	0	1 907
Amortyzacja za okres	0	11	15	248	5	0	279
- odpis amortyzacyjny za rok	0	11	73	248	5	0	337
- sprzedaż	0	0	58	0	0	0	58
Amortyzacja na koniec okresu	0	152	926	1 047	61	0	2 186
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0	0
- zwiększenia	0	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0	0	0
Wartość księgowa netto na koniec okresu	1 747	20	189	275	0	260	2 491

Zmiany wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016 r.

ZMIANA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	grunty	budynki, lokale i budowle	maszyny i urządzenia	środki transportu	meble i wyposażenie	środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na początek okresu	1 747	172	968	1 322	56	0	4 265
Zwiększenia (z tytułu)	0	0	6	0	0	66	72
- zakup	0	0	6	0	0	66	72
- leasing	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia (z tytułu)	0	0	0	0	0	0	0
- sprzedaż	0	0	0	0	0	0	0
- likwidacja	0	0	0	0	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	1 747	172	974	1 322	56	66	4 337
Amortyzacja na początek okresu	0	129	848	542	56	0	1 575
Amortyzacja za okres	0	12	63	257	0	0	332
- odpis amortyzacyjny za rok	0	12	63	257	0	0	332
- sprzedaż	0	0	0	0	0	0	0
Amortyzacja na koniec okresu	0	141	911	799	56	0	1 907
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0	0
- zwiększenia	0	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0	0	0
Wartość księgowa netto na koniec okresu	1 747	31	63	523	0	66	2 430

Spółka nie posiada środków trwałych o istotnej wartości, które nie zostały objęte ewidencją bilansową.

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych wykorzystywanych w świadczeniu usług ujęta została w wyniku okresu jako koszty sprzedanych produktów w kwocie 75 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 r. 70 tys. zł).

Amortyzacja pozostałych rzeczowych aktywów trwałych ujęta została w kosztach ogólnego zarządu w kwocie 125 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 r. 136 tys. zł) i w kosztach sprzedaży w kwocie 138 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 r. 126 tys. zł).

Rzeczowe aktywa trwale używane na podstawie umów leasingu finansowego:

Grupy środków trwałych	Stan na dzień					
	31 grudnia 2017			31 grudnia 2016		
	Wartość początkowa	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto	Wartość początkowa	Skumulowane umorzenie	Wartość księgowa netto
Urządzenia techniczne i maszyny	0	0	0	0	0	0
Środki transportu	390	247	143	1221	732	489
Razem	390	247	143	1221	732	489

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiada umów zobowiązujących do zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

6. Wartości niematerialne

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	553	3
oprogramowanie komputerowe	553	3
Wartości niematerialne, razem	553	3

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 r.

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	koszty zakończonych prac rozwojowych	wartość firmy	koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne wartości niematerialne i prawne	zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0	0	117	0	0	117
Zwiększenia:	0	0	653	0	0	653
- nabycie	0	0	653	0	0	653
Zmniejszenia	0	0	0	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	0	0	770	0	0	770
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	0	0	114	0	0	114
- amortyzacja za okres	0	0	103	0	0	103
Zmniejszenia	0	0	0	0	0	0
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	0	0	217	0	0	217
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
Wartość netto na koniec okresu	0	0	553	0	0	553

Zmiany wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016 r.

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH	koszty zakończonych prac rozwojowych	wartość firmy	koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne wartości niematerialne i prawne	zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Razem
Wartość brutto na początek okresu	0	0	117	0	0	117
Zwiększenia:	0	0	0	0	0	0
- nabycie	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	0	0	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	0	0	117	0	0	117
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	0	0	105	0	0	105
- amortyzacja za okres	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	9	0	0	9
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	0	0	114	0	0	114
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
Wartość netto na koniec okresu	0	0	3	0	0	3

Spółka nie posiada wartości niematerialnych objętych ewidencją pozabilansową.

Amortyzacja wartości niematerialnych ujęta została w kosztach ogólnego zarządu w kwocie 5 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 r. 9 tys. zł) i w kosztach sprzedaży w kwocie 98 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 r. 0,00 zł).

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiada umów zobowiązujących do zakupu wartości niematerialnych.

7. Aktywa finansowe

AKTYWA FINANSOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Udziały w jednostkach zależnych	5 129	5 129
PROJEKT-BIZ Spółka z o.o.	0	0
DESART Spółka z o.o.	3 781	3 781
AutoR KSI	1 348	1 348
Pożyczki udzielone	188	203
Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym	0	203
Pożyczki udzielone jednostkom pozostałym	188	0
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	0	0
Obligacje	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 656	2553
Jednostki uczestnictwa	2 656	2553
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	526	526
Obligacje	523	523
Akcje i udziały	3	3
Aktywa finansowe, razem	8 499	8411
Długoterminowe	5 132	5335
Krótkoterminowe	3 367	3076

Aktywa finansowe są w całości inwestycjami dokonanymi w walucie polskiej.

7.1 Udziały w jednostkach zależnych

UDZIAŁY I AKCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stan na początek okresu		
Wartość według ceny nabycia	5 444	5 444
Odpisy aktualizujące	-315	-315
Wartość księgowa netto na początek okresu	5 129	5 129
Zmiany w okresie sprawozdawczym	0	0
- nabycie udziałów i akcji	0	0
- odpis z tytułu utraty wartości	0	0
Stan na koniec okresu		
Wartość według ceny nabycia	5 444	5 444
Odpisy aktualizujące	-315	-315
Wartość księgowa netto na koniec okresu	5 129	5 129

1. PROCAD posiada 100 % udziałów w Spółce Projekt – Biz Spółka z o.o. z siedzibą w Gdańsku. Są to instrumenty kapitałowe nie notowane na rynku oraz nie posiadające ustalonego terminu wymagalności, dlatego wyceniane są w cenie nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość udziałów w cenie nabycia wyniosła 315 tys. zł. i w całości została objęta odpisem aktualizującym. Wartość księgowa tych udziałów na dzień 31 grudnia 2017 wynosi 0,00 zł.
2. PROCAD posiada 61,81% udziałów w Spółce DES ART Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, dających 61,81 % praw głosów na Zgromadzeniu Wspólników tej Spółki. Wartość księgowa udziałów na dzień kończący okres sprawozdawczy wynosi 3 781 tys. zł. Udziały w DES ART Spółce z o.o. są instrumentami kapitałowymi nie notowanymi na rynku oraz nie posiadającymi ustalonego terminu wymagalności, dlatego wyceniane są w cenie nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.
3. PROCAD S.A. jest również właścicielem 100% kapitału zakładowego AutoR KSI Spółce z o.o. z siedzibą w Warszawie. Udziały w AutoR KSI Spółce z o.o. są instrumentami kapitałowymi nie notowanymi na rynku oraz nie posiadającymi ustalonego terminu wymagalności, dlatego wyceniane są w cenie nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość księgowa udziałów na dzień kończący okres sprawozdawczy wynosi 1 348 tys. zł.

7.1.1 Szczegółowe informacje oraz wybrane dane finansowe jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2017 roku

Dane finansowe jednostek zależnych	DESART Sp. z o.o.	Projekt-Biz Sp. z o.o.	AutoR KSI Sp. z o.o.
Siedziba	Gdynia	Gdańsk	Warszawa
Podstawowa działalność	Usługi inżynierskie	Tworzenie oprogramowania CAD	Wdrożenia CAD dla dużych odbiorców
Udział w kapitale zakładowym (w%)	61,81%	100%	100%
Udział procentowy posiadanych praw głosu	61,81%	100%	100%
Suma aktywów	4 770	42	2 737
Kapitał własny na dzień bilansowy	3 813	42	2 371
Suma zobowiązań	957	0	366
Przychody ze sprzedaży	6 708	0	3 634
Zysk / strata netto	170	-1	176
Zatrudnienie (w os.) za okres sprawozdawczy	31	0	6

7.1.2 Test na utratę wartości udziałów w jednostkach zależnych

W oparciu o MSR 36 na dzień 31.12.2017 roku zostały przeprowadzone testy na utratę wartości udziałów nabytych w DES ART Spółce z o.o. oraz AutoR KSI Spółce z o.o.

7.1.2.1 Udziały w DES ART Spółce z o.o.

Test przeprowadzono w oparciu o oszacowaną wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jakim jest DES ART Sp. z o.o. Wartość odzyskiwalna została oszacowana na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą prognozach finansowych na lata 2018-2022. Wyodrębnione przepływy zdyskontowano stopą 13%, uwzględniającą stopę wolną od ryzyka oraz oczekiwaną premię za ryzyko. Dla potrzeb oszacowania wartości rezydualnej Spółki po okresie prognozy przyjęto założenie wzrostu przepływów na poziomie 3,0% rocznie, zbliżonym do prognozy wzrostu PKB dla Polski.

Wyliczona na podstawie przyjętych założeń wartość odzyskiwalna DESART wynosi 7 918 tys. zł. Wartość pakietu 61,81% udziałów posiadanych przez Emitenta w kapitale zakładowym DESART wynosi zatem 4 894 tys. zł i jest wyższa od wartości bilansowej tych aktywów.

Oszacowanie wartości użytkowej Spółki DESART wykazuje pewną wrażliwość na zmiany założeń dotyczące wysokości stopy dyskonta i przewidywanego wzrostu podmiotu po okresie objętym prognozą. Zarząd jest jednak przekonany, iż żadna racjonalnie możliwa zmiana jakiegokolwiek kluczowego założenia określonego powyżej nie spowoduje, że wartość bilansowa udziałów w Spółce DESART przekroczy jej wartość odzyskiwalną.

Analiza wrażliwości wartości odzyskiwalnej DESART:

Wartość w tys. zł.	Wzrost po okresie objętym prognozą			
	1%	2%	3,0%	4%
Stopa dyskonta				
12,00%	7 628	8 177	8 848	9 686
13,00%	6 948	7 389	7 918	8 566
15,00%	5 881	6 180	6 528	6 939
18,00%	4 759	4 939	5 143	5 377

7.1.2.2 Udziały w AutoR KSI Spółce z o.o.

Test przeprowadzono w oparciu o oszacowaną wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, jakim jest AutoR KSI Sp. z o.o. Wartość odzyskiwalna została oszacowana na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów środków pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez Zarząd prognozach finansowych na lata 2018-2022. Wyodrębnione przepływy zdyskontowano stopą 13%, uwzględniającą stopę wolną od ryzyka oraz oczekiwaną premię za ryzyko. Dla potrzeb oszacowania wartości rezydualnej Spółki po okresie prognozy przyjęto założenie wzrostu przepływów na poziomie 3,0 % rocznie, zbliżonym do prognozy wzrostu PKB w Polsce.

Wyliczona na podstawie przyjętych założeń wartość odzyskiwalna AutoR KSI wynosi 1 960 tys. zł. i jest wyższa od wartości bilansowej 100% udziałów posiadanych przez PROCAD w kapitale zakładowym tej spółki.

Oszacowanie wartości użytkowej Spółki AutoR KSI wykazuje pewną wrażliwość na zmiany założeń dotyczące wysokości stopy dyskonta i przewidywanego wzrostu podmiotu po okresie objętym prognozą. Zarząd jest jednak przekonany, iż żadna racjonalnie możliwa zmiana jakiegokolwiek kluczowego założenia określonego powyżej nie spowoduje, że wartość bilansowa udziałów w Spółce AutoR KSI przekroczy jej wartość odzyskiwalną.

Poniższa tabela przedstawia zmiany wartości wyceny wartości odzyskiwalnej ośrodka w zależności od zastosowanej stopy dyskonta oraz przewidywanego wzrostu podmiotu po okresie objętym prognozą:

Wartość w tys. zł.	Wzrost po okresie objętym prognozą			
	1%	2%	3,0%	4%
Stopa dyskonta				
12,00%	1 892	2 023	2 182	2 382
13,00%	1 729	1 834	1 960	2 114
15,00%	1 472	1 543	1 626	1 724
18,00%	1 203	1 245	1 293	1 349

7.2 Pożyczki udzielone

POŻYCZKI	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stan na początek okresu	203	1 403
Zwiększenia	8	1 209
Udzielone pożyczki	0	1 200
Naliczone odsetki od pożyczek	8	9
Zmniejszenia	-23	-2 409
Spłata pożyczek - kapitał	0	-2 400
Spłata pożyczek - odsetki	-23	-9
Odpisy aktualizujące	0	0
Stan na koniec okresu, w tym	188	203
Pożyczki długoterminowe	0	203
Pożyczki krótkoterminowe	188	0

Wszystkie pożyczki zostały udzielone w złotych polskich. Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 2016 roku nie wystąpiły pożyczki przeterminowane.

Spółka nie dokonała odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek z uwagi na fakt, że według opinii Zarządu nie nastąpiła utrata ich wartości. Udzielone pożyczki zostały wycenione na dzień kończący okres sprawozdawczy według skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem naliczonych a niezapłaconych odsetek. Wartość godziwa udzielonych pożyczek jest równa ich wartości bilansowej.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku jedyną pożyczką była pożyczka udzielona Panu Tomaszowi Dobrosielskiemu o następującej charakterystyce:

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki	Odsetki	Razem saldo pożyczki	Data spłaty	Oprocentowanie
TOMASZ DOBROSIELSKI	180	8	188	2018-12-31	roczne: WIBOR 1M+ 3p.%

Powyższa pożyczka została Grupie w całości spłacona w dniu 9 lutego 2018 wraz z należnymi odsetkami.

Również na dzień 31 grudnia 2016 roku jedyną pożyczką była pożyczka udzielona Panu Tomaszowi Dobrosielskiemu o następującej charakterystyce:

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki	Odsetki	Razem saldo pożyczki	Data spłaty	Oprocentowanie
TOMASZ DOBROSIELSKI	180	23	203	2018-12-31	roczne: WIBOR 1M+ 3p.%
Pożyczki udzielone razem	180	23	203		

7.3 Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywami wycenianymi w wartości godziwej przez zysk lub stratę są jednostki uczestnictwa funduszy KBC Gamma SFIO oraz KBC Obligacji Korporacyjnych, zarządzanych przez KBC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA. Jednostki uczestnictwa można nabywać i umarzać w dowolnym dniu wyceny, bez konieczności deklarowania wcześniej długości takiej lokaty. Na dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka jest w posiadaniu jednostek uczestnictwa tych funduszy o łącznej wartości nominalnej 2 528 tys. zł oraz wartości godziwej 2 656 tys. zł.

Jednostki uczestnictwa funduszu płynnościowego KBC GAMMA SFIO są przez Spółkę wyceniane w wartości godziwej przez wynik, na podstawie ich opublikowanej wartości rynkowej.

AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stan na początek okresu:	2 553	511
- jednostki uczestnictwa - wartość według ceny nabycia	2 519	509
- jednostki uczestnictwa - aktualizacja do wartości godziwej	34	2
Zwiększenia:	103	2 042
- nabycie	9	2 010
- aktualizacja do wartości godziwej	94	32
Zmniejszenia:	0	0
- umorzenie jednostek	0	0
- aktualizacja wartości dotyczącej umorzonych jednostek	0	0
- odpisy aktualizujące	0	0
Stan na koniec okresu	2 656	2 553
- jednostki uczestnictwa - wartość według ceny nabycia	2 528	2 519
- jednostki uczestnictwa - aktualizacja do wartości godziwej	128	34

W okresie sprawozdawczym Spółka dokonała przeszacowania wartości posiadanych aktywów odnosząc kwotę 94 tys. zł do przychodów finansowych okresu sprawozdawczego (w 2016 roku: 32 tys. zł).

7.4 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka wykazuje jedynie krótkoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY - krótkoterminowe	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stan na początek okresu	523	928
- obligacje	500	900
- odsetki od obligacji	23	23
Zwiększenia:	0	0
- nabycie obligacji	0	0
- naliczone odsetki od obligacji	0	0
- nadwyżka wartości godziwej obligacji nad zamortyzowanym kosztem	0	0
- aktualizacja wartości udziałów/akcji	0	0
Zmniejszenia (z tytułu)	0	405
- zbycie obligacji		200
- spłaty odsetek od obligacji		5
- odpis z tytułu utraty wartości	0	200
- zmiana klasyfikacji	0	0
Stan na koniec okresu	523	523

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży Spółka zakwalifikowała instrumenty dłużne, którymi są obligacje o następującej charakterystyce:

OBLIGACJE	Termin zapadalności	Oprocentowanie roczne	Wartość emisyjna	Wartość godziwa	
				Stan na dzień 31 grudnia 2017	Stan na dzień 31 grudnia 2016
Obligacje Mostostal Infrastruktura Sp. z o.o.	20 sierpnia 2016	WIBOR 6M+6,5 p.p.	500	523	523
Obligacje POLBRAND SA seria G	6 czerwca 2016	11%	200	0	0
			700	523	523

Na dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka wykazuje obligacje Mostostal Infrastruktura, które nie zostały wykupione przez emitenta. Na dzień bilansowy wykazane zostały w kwocie wymaganej zapłaty, wraz z należnymi odsetkami. W celu odzyskania zainwestowanych kwot nadal prowadzone jest postępowanie sądowe. Nakaz zapłaty został wydany w dniu 31 grudnia 2014 roku a w dniu 18 sierpnia 2016 roku Sąd wydał w niniejszej sprawie wyrok uwzględniający w całości roszczenie, zgodnie z żądaniem pozwu. Obecnie Spółka oczekuje na uprawomocnienie się wyroku, wydłużające się ze względu na działania proceduralne pozwanego, które opóźniają nadanie klauzuli wykonalności. Ze względu na fakt, że obligacje te zostały zabezpieczone na nieruchomości wycenionej na 10 340 tys. zł a zabezpieczenie to pokrywa łączną wartość emisji wraz z odsetkami, w ocenie Zarządu, mimo działań dłużnika zmierzających do przedłużenia postępowania, całość zainwestowanej kwoty zostanie Spółce zwrócona wraz z należnymi odsetkami.

W związku z otwarciem przez Sąd w dniu 9 lutego 2017 roku postępowania sanacyjnego wobec POLBRAND Spółka dokonała na dzień 31 grudnia 2016 roku odpisu z tytułu utraty wartości obligacji POLBRAND Spółki z o.o., w wysokości 200 tys. zł. Obligacje serii G nie zostały wykupione przez emitenta. Postanowieniem Sądu w dniu 13 lutego 2018 roku postępowanie restrukturyzacyjne w spółce zostało zakończone, w związku z czym wznowione zostanie postępowanie egzekucyjne, zmierzające do odzyskania wpłaconych kwot.

8. Zapasy

ZAPASY	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Materiały	3	8
Półprodukty i produkty w toku	0	0
Produkty gotowe	0	0
Towary	350	525
Odpis aktualizujący wartość towarów	0	0
Zapasy, razem	353	533

9. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Należności z tytułu kaucji, poręczeń zabezpieczeń i gwarancji	88	87
Pozostałe należności	0	0
Należności długoterminowe netto, razem	88	87
Odpisy aktualizujące wartość należności	0	0
Należności długoterminowe brutto, razem	88	87

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
1. Należności z tytułu dostaw i usług, w tym	3 964	4 894
Należności od jednostek powiązanych, o okresie spłaty:	296	426
do 12 miesięcy	296	408
powyżej 12 miesięcy	0	18
Należności od pozostałych jednostek, o okresie spłaty:	3 422	4 405
do 12 miesięcy	3 358	4 341
powyżej 12 miesięcy	64	64
Dochodzone na drodze sądowej	246	63
2. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	13	185
3. Należności budżetowe pozostałe	0	0
4. Zaliczki przekazane na dostawy	0	0
5. Inne należności, w tym	109	179
Należności od jednostek powiązanych	0	0
Należności od pozostałych jednostek	109	179
Należności krótkoterminowe netto, razem	4 086	5 258
Odpisy aktualizujące wartość należności	246	63
Należności krótkoterminowe brutto, razem	4 332	5 321

Powyżej przedstawione salda należności z tytułu dostaw i usług, zawierają należności (patrz poniższa analiza wiekowa), które są przeterminowane na koniec okresu sprawozdawczego i na które Spółka nie utworzyła odpisów, ponieważ nie nastąpiła istotna zmiana jakości tego zadłużenia, w związku z czym nadal uznaje się je za ściągalne.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Należności terminowe, w tym:	2 964	3 953
do 1 miesiąca	2 315	2 871
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	433	518
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	100	217
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	102	265
powyżej 1 roku	14	82
Należności przeterminowane, w tym:	1 000	941
do 1 miesiąca	784	571
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	82	188
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	121	65
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	13	110
powyżej 1 roku	0	7
Należności dochodzone na drodze sądowej	246	63
Należności z tytułu dostaw i usług brutto, razem	4 210	4 957
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	-246	-63
Należności z tytułu dostaw i usług netto, razem	3 964	4 894

Średni termin spłaty należności z tytułu sprzedaży towarów i usług wynosi 47 dni. Od należności przeterminowanych Spółka nalicza odsetki w wysokości maksymalnej określonej w Kodeksie cywilnym. Na należności nieuregulowane, skierowane do postępowania sądowego Jednostka tworzy odpisy aktualizujące. Na dzień kończący okres sprawozdawczy jednostka posiada należności objęte dochodzeniem wierzytelności w wysokości 101 tys. zł oraz 145 tys. zł zgłoszonych w postępowaniach upadłościowych.

W 2017 roku Spółka dokonała odpisu aktualizującego wartość należności w wysokości 208 tys. zł natomiast w 2016 roku PROCAD SA dokonała odpisu aktualizującego wartość należności w wysokości 43 tys. zł.

Zmianę stanu odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług przedstawiono w poniższej tabeli:

Odpisy aktualizujące wartość należności niefinansowych	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stan na początek okresu sprawozdawczego	63	30
Odpis utworzony w trakcie okresu	208	43
Odpis wykorzystany w trakcie okresu	-3	-8
Kwoty odzyskane w trakcie okresu	-22	-2
Odwrócenie odpisów z tytułu utraty wartości	0	0
Odpis aktualizujący na koniec okresu	246	63

Określając poziom ściągalności należności z tytułu dostaw i usług Spółka uwzględnia zmiany ich jakości od dnia udzielenia kredytu kupieckiego do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na duży zasięg bazy klientów i brak powiązań między nimi.

10. Rozliczenia międzyokresowe

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE DŁUGOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Subskrypcje	45	73
Prace badawcze	0	0
Pozostałe	11	24
Rozliczenia międzyokresowe razem:	56	100

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KRÓTKOTERMINOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Ubezpieczenia majątkowe	37	37
Prenumerata	0	1
Obsługa oprogramowania	20	21
Podatek VAT do rozliczenia w następnych okresach	24	84
Pozostałe	74	26
Rozliczenia międzyokresowe razem:	155	169

11. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Środki pieniężne na rachunkach bankowych i w kasie	199	345
Lokaty krótkoterminowe	600	550
Inne aktywa pieniężne	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty razem	799	895
Kredyt w rachunku bieżącym	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty gotówkowe - wartość wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	799	895

Poza środkami pieniężnymi wykazanymi w powyższej tabeli Spółka posiada środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, należące do Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w wysokości 4 tys. zł (w 2016 roku: 7 tys. zł). Środki te zostały skompensowane ze zobowiązaniami z tytułu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Składniki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych i w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są tożsame.

ŚRODKI PIENIĘŻNE I INNE AKTYWA PIENIĘŻNE (STRUKTURA WALUTOWA)	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
W walucie polskiej	719	621
W walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	80	274
b1. w walucie EUR	19	62
- po przeliczeniu na tys. zł	80	274
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne, razem	799	895

12. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień kończący okres sprawozdawczy w Spółce nie występują aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży.

13. Kapitał akcyjny

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Kapitał podstawowy	902	902
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	13 277	13 277
Akcje własne	-2 832	-2 832
	11 347	11 347
Kapitał akcyjny składa się z:		
9 019 000 akcji zwykłych mających pełne pokrycie w kapitale	14 179	14 179
1 181 024 akcji własnych	-2 832	-2 832
	11 347	11 347

13.1 Kapitał podstawowy

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitał zakładowy PROCAD, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego wynosił 901 900 zł i dzielił się na 9 019 000 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda. Wszystkie akcje są akcjami na okaziciela. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

W latach zakończonych odpowiednio 31 grudnia 2017 i 2016 roku nie miały miejsca zmiany wysokości kapitału zarejestrowanego i liczby akcji.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku PROCAD SA posiadała 1 181 024 akcje własne. Spółki zależne nie posiadają akcji Spółki.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA) na dzień 31.12.2017 r.			
Seria /emisja	A	B	RAZEM
Rodzaj akcji	akcje zwykłe na okaziciela	akcje zwykłe na okaziciela	
Rodzaj uprzywilejowania akcji	akcje nie są uprzywilejowane	akcje nie są uprzywilejowane	
Rodzaj ograniczenia praw do akcji	brak	brak	
Liczba akcji	5 019 000	4 000 000	9 019 000
Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej (zł)	501 900,00	400 000,00	901 900,00
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)	0,10	0,10	0,10

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2017 r. przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Liczba głosów	Udział głosów na WZA(%)
Jarosław Jarzyński	1 413 750	15,68%	1 413 750	15,68%
Janusz Szczęśniak	1 379 604	15,30%	1 379 604	15,30%
Paweł Władysław Kowalski	901 314	9,99%	901 314	9,99%
PROCAD SA	1 181 024	13,09%	1 181 024	13,09%
Maciej Horeczy	477 000	5,29%	477 000	5,29%
Familiar S.A., SICAV-SIF	452 332	5,02%	452 332	5,02%
POZOSTALI AKCJONARIUSZE	3 213 976	35,64%	3 213 976	35,64%
Razem	9 019 000	100,00%	9 019 000	100,00%

Struktura własnościowa na dzień podpisania sprawozdania finansowego, obejmująca akcjonariuszy posiadających, bezpośrednio lub pośrednio, co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy, została przedstawiona w punkcie 26 sprawozdania zarządu z działalności PROCAD SA.

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2016 r. przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Liczba głosów	Udział głosów na WZA(%)
Jarosław Jarzyński	1 413 750	15,68%	1 413 750	15,68%
Janusz Szczęśniak	1 379 604	15,30%	1 379 604	15,30%
Paweł Władysław Kowalski	901 314	9,99%	901 314	9,99%
PROCAD SA	1 181 024	13,09%	1 181 024	13,09%
Maciej Horeczy	477 000	5,29%	477 000	5,29%
POZOSTALI AKCJONARIUSZE	3 666 308	40,65%	3 666 308	40,65%
Razem	9 019 000	100,00%	9 019 000	100,00%

13.2 Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

NADWYŻKA ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOŚCI NOMINALNEJ	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stan na początek okresu	13 277	13277
Zmiany	0	0
Zwiększenie z tytułu przeszacowania do wartości godziwej zapłaty zrealizowanej w akcjach własnych	0	0
Stan na koniec okresu	13 277	13 277

13.3 Akcje własne

AKCJE WŁASNE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Liczba akcji własnych	1 181 024	1 181 024
Wartość wg ceny nabycia	2 832	2 832
Wartość bilansowa	2 832	2 832
Przeznaczenie	Zgodnie z dyspozycją Walnego Zgromadzenia	Zgodnie z dyspozycją Walnego Zgromadzenia

Skup akcji własnych Spółki prowadzono w roku 2009 oraz w okresie od września 2010 roku do grudnia 2010 roku. W wyniku prowadzonego skupu PROCAD SA nabyła 1 181 024 akcje własne

o łącznej wartości 2 832 tys. zł. Pierwotnym celem przeprowadzonego skupu akcji własnych było ich umorzenie. W dniu 7 grudnia 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PROCAD SA podjęło uchwałę o zawieszeniu realizacji celu pierwotnego na czas nieoznaczony bez wskazywania nowego przeznaczenia dla wszystkich skupionych i posiadanych przez Spółkę akcji własnych. W opinii akcjonariuszy obecnych na Walnym Zgromadzeniu, skupione akcje własne stanowią realną wartość i mogą w przyszłości być wykorzystane z pożytkiem dla spółki, który przełoży się na korzyści dla akcjonariuszy większe, niż te wynikające z umorzenia akcji. Uchwała została podjęta po rozpatrzeniu opinii prawnej, zamieszczonej jako komentarz Zarządu do projektu uchwały opublikowanego 30 października 2012 r. w raporcie bieżącym nr 17/2012. Treść uchwał podjętych przez NWZ PROCAD SA w dniu 7 grudnia 2012r. została podana do publicznej wiadomości w raporcie bieżącym nr 18/2012 w dniu 7 grudnia 2012 roku.

W 2017 oraz w 2016 roku PROCAD SA nie prowadziła skupu akcji własnych.

14. Kapitał zapasowy

KAPITAŁ ZAPASOWY	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Utworzony zgodnie ze statutem/umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	4 099	3 730
Przeniesiony na kapitał rezerwy z tytułu zakupu akcji własnych	0	0
Przeniesiony z kapitału rezerwowego z tytułu zakupu akcji własnych	0	0
Kapitał zapasowy, razem	4 099	3 730

15. Kapitał rezerwy

W 2017 roku nie został utworzony kapitał rezerwy z aktualizacji wyceny ani z innych tytułów.

16. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W opisywanym okresie nie miała miejsca wypłata dywidendy akcjonariuszom ani też nie zadeklarowano jej wypłaty. Zysk za 2016 rok został w całości przeznaczony na podwyższenie kapitału zapasowego.

W dniu 27 marca 2018 roku Zarząd PROCAD podjął decyzję o rekomendacji Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Spółki przeznaczenia zysku osiągniętego w 2017 roku w całości na kapitał zapasowy. Decyzja ta została podjęta w związku z planami inwestycyjnymi dotyczącymi realizacji umowy o dofinansowanie Projektu: „Rozwój Centrum Badawczo-Rozwojowego PROCAD” w ramach Działania 2.1 Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014 - 2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, o której Emitent informował raportem bieżącym nr 15/2016 z dnia 7 września 2016 roku.

17. Kredyty bankowe i pożyczki otrzymane oraz odsetki od zobowiązań

Spółka nie korzysta i nie posiada zaciągniętych kredytów ani pożyczek na dzień kończący okres sprawozdawczy. W okresie porównywalnym PROCAD również nie posiadała żadnych kredytów.

W okresie sprawozdawczym od dnia 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 roku odsetki zapłacone i zarachowane od zobowiązań finansowych zaciągniętych przez Spółkę dotyczyły jedynie zobowiązań z tytułu leasingu finansowego i za cały okres sprawozdawczy wyniosły one 5 tys. zł (w 2016 roku: 11 tys. zł). Na dzień 31 grudnia odpowiednio 2017 i 2016 roku nie wystąpiły naliczone a niezrealizowane odsetki od zobowiązań.

18. Pozostałe zobowiązania finansowe

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	57	236
z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0
zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	57	236
Pozostałe zobowiązania finansowe razem, w tym	57	236
Zobowiązania długoterminowe	0	57
Zobowiązania krótkoterminowe	57	179

19. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień bilansowy dotyczą umów leasingu 2 samochodów, rok produkcji 2014, zawartych w październiku 2014 roku na okres do października 2018 roku. Zobowiązania wynikające z umów leasingu finansowego są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów objętych umową oraz wystawionymi wekslami In blanco.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe, do których Spółka jest zobowiązana na dzień 31.12.2017 roku, przedstawia poniższa tabela:

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	31 grudnia 2017			31 grudnia 2016		
	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bilansowa zobowiązań	Odsetki	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bilansowa zobowiązań	Odsetki
Zobowiązania płatne do 1 roku	65	57	8	196	179	17
Zobowiązania płatne powyżej 1 roku do 5 lat	0	0	0	65	57	8
Zobowiązania płatne powyżej 5 lat	0	0	0	0	0	0
RAZEM	65	57	8	261	236	25
Wartość bieżąca minimalnych opłat		57	--	--	236	--
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		0	--	--	57	--
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		57	--	--	179	--

Różnica między łączną kwotą opłat leasingowych a wartością bilansową zobowiązań na dzień bilansowy wynika z kosztów finansowych (odsetek) do ujęcia w przyszłych okresach. Kwota tych kosztów na dzień 31.12.2017 r. wynosi 8 tys. zł a na dzień 31.12.2016 roku wynosiła 25 tys. zł.

20. Dotacje rządowe

W dniu 7 września 2016 PROCAD podpisała umowę z Ministerstwem Rozwoju o dofinansowanie Projektu Rozwój Centrum Badawczo-Rozwojowego PROCAD w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny rozwój (Działanie 2.1: Wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstw). Projekt zakłada budowę Centrum Badawczo-Rozwojowego oraz inwestycję w infrastrukturę badawczą i specjalistyczne oprogramowanie. W dniu 27 lutego 2017 roku Spółka uzyskała pozwolenie na budowę i po jego uprawomocnieniu, w dniu 21 marca 2017 roku dokumenty zostały przekazane do Ministerstwa Rozwoju.

Całkowity koszt realizacji Projektu wynosi 12.536.160,00 zł i odpowiada wartości planowanej inwestycji wraz z podatkiem VAT, natomiast całkowita kwota wydatków kwalifikowanych wynosi 10.192.000,00 zł, co stanowi kwotę netto planowanej inwestycji. Maksymalna wartość przyznanego dofinansowania wynosi 4.484.480,00 zł, co stanowi 44% wartości wydatków kwalifikowanych. Okres

kwalfikowalności wydatków kończy się w dniu złożenia wniosku o płatność końcową, zgodnie ze złożonym przez Zarząd wnioskiem, nie później niż 31 grudnia 2019 r.

W trakcie 2017 roku Spółka wnioskowała o dokonanie zmian w harmonogramie projektu dotyczących przesunięć środków między poszczególnymi zadaniami, związanych z aktualizacją i uszczegółowieniem planu inwestycyjnego, które wynikały z kosztorysu projektu budowlanego oraz analizy bieżącej oferty rynkowej na wyposażenie Centrum Badawczo-Rozwojowego. Wnioskowane zmiany były przedmiotem oceny ekspertów Ministerstwa Rozwoju i w dniu 6 grudnia 2017 roku Spółka otrzymała informację dotyczącą decyzji Ministerstwa Rozwoju w sprawie tych zmian. Eksperti pozytywnie ustosunkowali się do zmian w harmonogramie wydatków związanych z planowanym wyposażeniem Centrum Badawczo-Rozwojowego, które w wyniku ponownego przeprowadzenia przez Emitenta procedur rozpoznania rynku zmniejszyły się z kwoty 5.692.000,00 zł do 2.687.200,00 zł. Natomiast Eksperti nie wyrazili zgody na przesunięcie środków będących różnicą ww. kwot na budowę budynku Centrum Badawczo-Rozwojowego, o co wnioskował Beneficjent. Zmiany w harmonogramie rzeczowo-finansowym skutkują zmniejszeniem kosztów kwalifikowanych z 10.192.000,00 zł do kwoty 7.187.200,00 zł.

21. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stan na początek okresu	46	34
Uaktualniane rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	0	12
Wykorzystanie	0	0
Rozwiązanie	0	0
Stan na koniec okresu, w tym	46	46
Zobowiązania długoterminowe	46	46
Zobowiązania krótkoterminowe	0	0

Utworzona rezerwa na świadczenia pracownicze dotyczy świadczeń wypłacanych na zasadach przewidzianych w kodeksie pracy. Spółka nie posiada programów emerytalnych.

22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:	402	1 425
- o okresie wymagalności do 12 miesięcy	402	1 425
- o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy	0	0
Zaliczki otrzymane na dostawy	34	0
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	50	51
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, razem	486	1 476

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (STRUKTURA WALUTOWA)	jednostka	waluta	Stan na dzień	
			31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
a. w walucie polskiej	w tys.	zł	451	1 303
b. w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	w tys.	zł	35	173
b1. w walucie EURO	w tys.	EURO	8	39
po przeliczeniu na tys. zł	w tys.	PLN	35	173
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, razem	w tys.	zł	486	1 476

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14 dniowych. Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu ich wartości godziwej.

23. Pozostałe zobowiązania

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	183	137
Inne zobowiązania	11	13
Pozostałe zobowiązania, razem	194	150
Zobowiązania długoterminowe	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe	194	150

24. Podatek odroczony

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Nadwyżka rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, z tego:	0	-68
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	157	246
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	157	178
Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego	43	-68
Zwiększenie / (zmniejszenie) kapitału własnego	0	0
Nadwyżka rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad aktywami z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu, z tego	-43	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	173	157
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	130	157

W poniższych tabelach zaprezentowano aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wartościach przed kompensatą, obliczone przy zastosowaniu ustawowej stawki podatkowej wynoszącej 19%.

AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu po korektach konsolidacyjnych, w tym:	157	246
2. Zwiększenia	60	53
Odniesione w zysk lub stratę okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	60	53
niewypłacone wynagrodzenia z narzutami	56	44
odpisy aktualizujące	4	7
3. Zmniejszenia	44	142
Odniesione w zysk lub stratę okresu w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi (z tytułu)	44	142
wypłacone wynagrodzenie oraz ZUS	44	82
różnice kursowe z wyceny na dzień bilansowy	0	0
rezerwa na świadczenia pracownicze	0	0
odpisy aktualizujące	0	60
4. Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu razem, w tym:	173	157
Odniesionych w zysk lub stratę okresu	173	157
5. Dokonana kompensata aktywów z rezerwą z tytułu podatku odroczonego	-130	-157
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	43	0

REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
1. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	157	178
Odniesiona w zysk lub stratę	157	178
2. Zwiększenia	59	79
Odniesione w zysk lub stratę okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	59	79
wycena inwestycji krótkoterminowych do wartości godziwej	18	6
pozostałe	41	73
3. Zmniejszenia	86	100
Odniesione w zysk lub stratę okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	86	100
rozliczenie umów leasingu	11	5
różnice kursowe z wyceny bilansowej	0	0
wycena inwestycji do wartości godziwej	0	1
pozostałe	75	94
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, w tym	130	157
Odniesionej w zysk lub stratę	130	157
5. Dokonana kompensata aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwą z tytułu podatku odroczonego	130	157
6. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	0	0

Wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego została w prezentowanych okresach sprawozdawczych skompensowana z rezerwą z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

25. Przychody i koszty operacyjne

25.1 Przychody ze sprzedaży produktów i usług

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I USŁUG (STRUKTURA RZECZOWA)	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Sprzedaż usług szkoleniowych	1 999	1 662
Sprzedaż subskrypcji	7 603	11 545
Sprzedaż usług pozostałych	3 359	2 876
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług, razem	12 961	16 083

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I USŁUG (STRUKTURA TERYTORIALNA)	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Kraj	11 545	14 804
usługi	11 545	14 804
Eksport i dostawy wewnątrzspółnotowe	416	1 279
usługi	1 279	1 279
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług, razem	12 961	16 083

25.2 Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA RZECZOWA)	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Materiały	0	0
Towary	21 679	22 652
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	21 679	22 652

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA TERYTORIALNA)	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Kraj	21 664	22 652
materiały	0	0
towary	21 664	22 652
Eksport i dostawy wewnątrzspółnotowe	15	0
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, razem	21 679	22 652

25.3 Koszty operacyjne

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Amortyzacja	440	341
Zużycie materiałów i energii	264	230
Usługi obce	9 217	12 488
Podatki i opłaty	85	93
Wynagrodzenia	4 859	4 840
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	984	991
Pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	1 039	1 454
- delegacje	368	369
- reprezentacja i reklama	558	939
- ubezpieczenia	54	50
- pozostałe	59	96
Koszty według rodzaju, razem	16 888	20 437
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	0	0
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	0	0
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-5 130	-5 748
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-2 731	-2 733
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	9 027	11 956

26. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0	0
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości należności	22	0
Dotacje	0	1
Pozostałe, w tym:	55	138
- koszty postępowania sądowego	22	21
- odszkodowania, kary umowne, grzywny	3	8
- odwrócone nadmierne rezerwy i odpisy	4	93
- inne	26	16
Pozostałe przychody operacyjne, razem	77	139

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0	0
utworzone odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności	137	43
pozostałe, w tym:	39	61
- należności przedawnione, umorzone, nieściągalne	0	0
- koszty postępowania sądowego	30	23
- naprawa szkód samochodowych	3	8
- likwidacja towarów	0	22
- likwidacja rzeczowych aktywów trwałych	0	0
- inne	6	8
Koszty operacyjne, razem	176	104

27. Przychody i koszty finansowe

PRZYCHODY FINANSOWE	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Przychody odsetkowe z tytułu udzielonych pożyczek	8	39
Przychody odsetkowe od inwestycji dostępnych do sprzedaży	0	5
Przychody odsetkowe od pozostałych należności	139	132
Zysk z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik	93	32
Przychody z tytułu realizacji oraz wyceny instrumentów finansowych	0	0
Zysk z tytułu różnic kursowych	0	0
Zysk ze sprzedaży inwestycji finansowych	0	8
Pozostałe przychody	20	14
Przychody finansowe, razem	260	230

KOSZTY FINANSOWE	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Koszty odsetkowe od kredytów bankowych i pożyczek	0	0
Koszty odsetkowe z tytułu umów leasingu finansowego	5	11
Koszty odsetkowe z tytułu pozostałych zobowiązań finansowych	0	0
Koszty odsetkowe od pozostałych zobowiązań	0	1
Opłaty bankowe i prowizje (rozliczone przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej)	0	0
Utworzenie odpisu na należności odsetkowe	71	0
Odpisy z tytułu utraty wartości udziałów w jednostce zależnej	0	0
Odpisy z tytułu utraty wartości na pozostałych inwestycjach	0	200
Strata z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik	0	0
Odwrocenie wyceny sprzedanych aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik	0	0
Strata ze sprzedaży inwestycji	0	0
Strata z tytułu różnic kursowych	48	0
Pozostałe koszty finansowe	0	0
Koszty finansowe, razem	124	212

28. Podatek dochodowy

W zakresie podatku dochodowego Spółka podlega zasadom ogólnym. Spółka nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

PODATEK DOCHODOWY	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Podatek dochodowy bieżący	205	91
Podatek odroczony związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	-43	67
Koszt / (dochód) podatkowy ogółem	162	158

28.1 Uzgodnienie wyniku podatkowego do wyniku księgowego

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	634	527
Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	443	-48
Przychody niestanowiące przychodów podatkowych	-145	-274
Przychody lat ubiegłych stanowiące przychody podatkowe roku bieżącego	104	21
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów roku bieżącego	905	1 269
Koszty lat ubiegłych stanowiące koszty uzyskania przychodów w roku bieżącym	-231	-846
Koszty podatkowo stanowiące koszt uzyskania przychodów nie ujęte w wyniku roku obrotowego	-190	-217
Odwroćenie odpisów aktualizujących oraz nadmiernej rezerwy	0	0
Dochody wolne od podatku	0	-1
Dochód do opodatkowania	1 077	479
Odliczenia od dochodu, w tym:	0	0
Podstawa opodatkowania	1 077	479
Podatek dochodowy według stawki 19%	205	91
Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	0	0
Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	205	91
wykazany w zysku lub stracie	205	91

28.2 Efektywna stawka podatkowa

	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	634	527
Ustawowa stawka podatku	19%	19%
Podatek dochodowy wg ustawowej stawki podatkowej	120	100
Efekt podatkowy przychodów nie będących przychodami wg przepisów podatkowych	-28	-52
Efekt podatkowy kosztów nie będących kosztami wg przepisów podatkowych	173	241
Korekty bieżącego podatku za poprzednie okresy	-103	-131
Obciążenie wyniku z tytułu podatku dochodowego	162	158
Efektywna stawka podatkowa	26%	30%

28.3 Bieżące aktywa i zobowiązania podatkowe

Zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Podatek dochodowy zapłacony	-33	-238
Podatek dochodowy bieżący wykazany w rachunku zysków i strat	205	91
Podatek dochodowy dotyczący pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły kapitał własny	0	0
Podatek dotyczący poprzednich lat	-185	-38
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym	-13	-185
Należności z tytułu podatku dochodowego	13	185
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	0	0

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Spółka wykazuje należność z tytułu podatku dochodowego w kwocie 13 tys. zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2016 roku wykazywana była należność z tytułu podatku dochodowego w kwocie 185 tys. zł.

29. Działalność zaniechana

W okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. PROCAD SA nie zaniechała żadnej z prowadzonych form działalności gospodarczej, nie przewiduje też tego w następnym okresie.

30. Zysk na jedną akcję zwykłą

Zysk na jedną akcję zwykłą obliczono poprzez podzielenie zysku netto przez średnioważoną liczbę akcji przypadającą na okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku. Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela. Ponieważ Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych co do wypłaty dywidendy, mianownik wskaźnika stanowi całość wyemitowanych akcji. Ze względu na brak czynników rozwadniających na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym wskaźnik rozwodnionego zysku na jedną akcję jest równy wskaźnikowi podstawowego zysku na jedną akcję.

ZYSK NA 1 AKCJĘ	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017	od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk netto	472	369
Średnia ważona ilość akcji (w tys. sztuk)	9 019	9 019
Podstawowy i rozwodniony zysk na 1 akcję	0,05	0,04

31. Wartość księgową na jedną akcję

Wartość księgową na jedną akcję została obliczona poprzez podzielenie kapitałów własnych przez średnią ważoną ilość akcji. Ze względu na brak czynników rozwadniających na dzień sprawozdawczy oraz w okresie porównywalnym wskaźnik wartości księgowej na jedną akcję jest równy wskaźnikowi rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję.

WARTOŚĆ KSIĘGOWA NA JEDNĄ AKCJĘ	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Kapitał własny	15 918	15 446
Średnia ważona ilość akcji (w tys. sztuk)	9 019	9 019
Wartość księgową / rozwodniona wartość księgową na jedną akcję	1,76	1,71

32. Należności i zobowiązania warunkowe

Spółka posiada jedynie zobowiązania warunkowe w postaci weksli własnych In blanco stanowiących zabezpieczenie zawartych umów leasingu. Innych należności ani zobowiązań warunkowych na dzień 31.12.2017 oraz na 31.12.2016 roku Spółka nie posiadała.

33. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017 roku:

Lp	Jednostki powiązane	Sprzedaż podmiotom powiązаныm	Zakup od podmiotów powiązanych	Zobowiązania z wyjątkiem pożyczek	Należności z wyjątkiem pożyczek
1	Jednostki zależne	2752	23	0	244
1.1	Projekt - Biz Spółka z o.o.	0	0	0	0
1.2	CADOR Spółka z o.o.	8	0	0	0
1.3	DES ART Spółka z o.o.	10		0	0
1.4	AUTOR KSI Spółka z o.o.	2734	23	0	244
2	Kluczowe kierownictwo *	0	0	0	0
3	Podmioty powiązane poprzez kluczowe kierownictwo	60	604	51	51
3.1	Dom Maklerski Capital Partners Spółka Akcyjna	0	0	0	0
3.2	FUTURE CAPITAL Sp. z o.o.	0	19	0	0
3.3	WM Pracownia Projektowania Miasta Spółka z o.o.	22	0	0	15
3.4	Autorska Pracownia Architektoniczna Magdalena Jarzyńska	17	208	17	25
3.5	BOARCH Bożena Szczeńniak	16	215	17	11
3.6	AGTIM Agnieszka Horeczy	5	162	17	0
3.7	Hubert Kowalski TENCONCEPT	0	0	0	0

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016 roku:

Lp	Jednostki powiązane	Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakup od podmiotów powiązanych	Zobowiązania z wyjątkiem pożyczek	Należności z wyjątkiem pożyczek
1	Jednostki zależne	3778	30	1	379
1.1	Projekt - Biz Spółka z o.o.	0	0	0	0
1.2	CADOR Spółka z o.o.	37	0	0	0
1.3	DES ART Spółka z o.o.	12	8	0	0
1.4	AUTOR KSI Spółka z o.o.	3729	22	1	379
2	Kluczowe kierownictwo *	0	0	0	0
3	Podmioty powiązane poprzez kluczowe kierownictwo	124	609	51	47
3.1	Dom Maklerski Capital Partners Spółka Akcyjna	0	0	0	0
3.2	FUTURE CAPITAL Sp. z o.o.	0	17	0	0
3.3	WM Pracownia Projektowania Miasta Spółka z o.o.	84	0	0	12
3.4	Autorska Pracownia Architektoniczna Magdalena Jarzyńska	33	204	17	32
3.5	BOARCH Bożena Szczeńiak	7	199	17	3
3.6	AGTIM Agnieszka Horeczy	0	189	17	0
3.7	Hubert Kowalski TENCONCEPT	0	0	0	0

* pozycja obejmuje członków Zarządu i Rady Nadzorczej Emitenta i spółek, ich małżonków, rodzeństwo, wstępnych, zstępnych oraz inne bliskie im osoby

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Sprzedaż na rzecz oraz zakupy od podmiotów powiązanych dokonywane są według cen rynkowych. Nie występują zaległe zobowiązania/należności na koniec okresu. Należności lub zobowiązania wobec podmiotów powiązanych nie zostały objęte żadnymi gwarancjami udzielonymi lub otrzymanymi. Nie są one także zabezpieczone w innych formach. Na koniec okresu obrotowego, tj. 31 grudnia 2017 roku PROCAD SA nie utworzyła żadnego odpisu na należności wątpliwe dotyczące kwot należności od podmiotów powiązanych. W każdym roku obrotowym przeprowadzana jest ocena polegająca na zbadaniu sytuacji finansowej podmiotu powiązanego i rynku, na którym podmiot ten prowadzi działalność.

34. Wynagrodzenia kluczowego kierownictwa

Łączne wynagrodzenia członków zarządu i pozostałych członków kluczowego kierownictwa za dany okres sprawozdawczy przedstawiają się następująco:

Osoba	Pełniona funkcja	Okres zakończony	
		31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Jarosław Jarzyński	Prezes Zarządu	90	84
Janusz Szczeńiak	Wiceprezes Zarządu	90	84
Maciej Horeczy	Wiceprezes Zarządu	90	84
Andrzej Przewoźnik	Przewodniczący Rady Nadzorczej	12	12
Mariusz Jagodziński	Sekretarz Rady Nadzorczej	12	12
Hubert Kowalski	Członek Rady Nadzorczej	12	12
Bożena Szczeńiak	Członek Rady Nadzorczej	12	12
Andrzej Chmielecki	Członek Rady Nadzorczej	12	12
Łączne wynagrodzenia brutto, razem		330	312

35. Instrumenty finansowe

35.1 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

W opinii Zarządu wartości bilansowe aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w sprawozdaniu finansowym są przybliżeniem ich wartości godziwej, gdyż w przypadku instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta jest nieistotny, a instrumenty długoterminowe dotyczyły transakcji zawieranych na warunkach rynkowych.

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2017		Stan na dzień 31 grudnia 2016	
		Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe					
Inwestycje w jednostkach zależnych *	7.1	5 129	5 129	5 129	5 129
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik					
Jednostki uczestnictwa w funduszach	7.3	2 656	2 656	2 553	2 553
Inne					
Inwestycje utrzymywane do wymagalności	7	0	0	0	0
Pożyczki i należności własne	7, 9	4 349	4 349	5 363	5 363
Udzielone pożyczki	7.2	188	188	203	203
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	9	4 161	4 161	5 160	5 160
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym					
Instrumenty dłużne	7.4	526	526	526	526
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	11	799	799	895	895
Zobowiązania finansowe					
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	17	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	22	486	486	1 476	1 476
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	19	57	57	236	236
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	194	194	150	150

Wartości godziwe aktywów i zobowiązań finansowych przedstawione w powyższej tabeli odpowiadają kwotom, jakie Spółka otrzymałaby za sprzedaż składnika aktywów lub zapłaciła za przekazanie zobowiązania w ramach rutynowej transakcji, dokonanej między uczestnikami rynku na dzień wyceny (innej niż wymuszona sprzedaż lub transakcja spowodowana likwidacją spółki). Metody i założenia przyjęte przez Spółkę przy ustalaniu wartości godziwych zostały opisane w notach dotyczących poszczególnych kategorii instrumentów finansowych oraz w punkcie 3.2.6 Aktywa i zobowiązania finansowe.

*Spółka nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów w podmiotach zależnych nienotowanych na aktywnych rynkach, których wartość bilansowa na dzień 31.12.2017 roku wynosi 5 129 tys. zł, w związku z czym są one wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według kosztu pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

35.2 Hierarchia wartości godziwej

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, pogrupowanych zgodnie z MSSF 7 na dzień 31 grudnia 2017 roku, według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

- Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,
- Poziom 2 – wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalone są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),
- Poziom 3 – wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowane dane rynkowe.

	31 grudnia 2017	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik				
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 656	2 656	0	0
Pożyczki i należności własne				
Udzielone pożyczki	188	0	0	188
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	4 161	0	4 161	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
Instrumenty kapitałowe	3	0	0	3
instrumenty dłużne (obligacje)	523	523	0	0
Zobowiązania finansowe				
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	680	0	680	0
zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	57	0	57	0
Zobowiązania finansowe, razem	737	0	737	0

Hierarchia wartości godziwej na 31 grudnia 2016 roku:

	31 grudnia 2016	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik				
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 553	2 553	0	0
Pożyczki i należności własne				
Udzielone pożyczki	203	0	0	203
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	5 160	0	5 160	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
Instrumenty kapitałowe	3	0	0	3
instrumenty dłużne (obligacje)	523	523	0	0
Zobowiązania finansowe				
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 626	0	1 626	0
zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	236	0	236	0
Zobowiązania finansowe, razem	1 862	0	1 862	0

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 oraz 2016 roku nie miały miejsca przesunięcia między poziomami hierarchii wartości godziwej. Żaden z instrumentów nie został także przesunięty z/do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

System zarządzania ryzykiem w PROCAD SA polega na ich stałym monitorowaniu i podejmowaniu działań zapobiegających zmaterializowaniu się ryzyk, a gdy to nie jest możliwe - minimalizacji skutków ich wystąpienia. Zarządzanie ryzykiem finansowym zawiera procesy identyfikacji, pomiaru oraz określania sposobu postępowania z nim, obejmując następujące rodzaje ryzyk:

- Ryzyko rynkowe:
 - ryzyko zmian stóp procentowych,
 - ryzyko zmian kursów walutowych,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko kredytowe wraz z ryzykiem inwestycyjnym.

Celami zarządzania ryzykiem finansowym są:

- ograniczenie zmienności wyniku finansowego brutto,
- ograniczenie strat mogących wynikać z niewypłacalności klientów,
- utrzymanie dobrej kondycji finansowej,
- wspieranie procesu podejmowania decyzji w obszarze działalności inwestycyjnej, z uwzględnieniem źródeł finansowania inwestycji.

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zdeterminowana przede wszystkim przez sytuację wewnętrzną i warunki rynkowe.

36.1 Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych jest niewielkie i dotyczy przede wszystkim posiadanych środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, w mniejszym zaś stopniu lokat bankowych.

Nie występuje ryzyko koncentracji zadłużenia w jednym banku, ponieważ Spółka nie posiada kredytów ani pożyczek na dzień sprawozdawczy. Wskaźniki finansowe określające zdolność do spłaty zobowiązań są na wysokim poziomie.

W ocenie Zarządu nie ma potrzeby dokonywania zabezpieczeń w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej. Zgodnie z przyjętą strategią wszystkie nadwyżki środków pieniężnych są obecnie lokowane w bezpiecznych funduszach pieniężnych lub w depozytach bankowych. Spółka ocenia, że powyższe inwestycje dają nieistotną ekspozycję na ryzyko stopy procentowej.

36.2 Ryzyko zmiany kursów walut

Spółka jest nieznacznie narażona na ryzyko zmiany kursów walut. Spółka prowadzi działalność głównie na rynku krajowym, jednak znaczna część przychodów jest osiągnięta ze sprzedaży towarów (w tym wszystkie produkty Autodesk), których ceny zaopatrzeniowe są wyrażone w Euro. Spółka jest również narażona na ryzyko kursowe w związku z zakupem towarów od dostawców zagranicznych. PROCAD stara się minimalizować ryzyko kursowe poprzez odpowiednią politykę ofertową zawierającą klauzulę o możliwości zmiany cen podawanych w złotych polskich (ofertowanie w dwóch walutach PLN i Euro).

36.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni swoich zobowiązań umownych, w wyniku czego Spółka poniesie straty finansowe.

Spółka dokonuje na bieżąco oceny zdolności kredytowej swoich kontrahentów, w szczególności tych, którzy chcą korzystać z kredytów kupieckich. Transakcje zawierane są wyłącznie z kontrahentami o

sprawdzonej wiarygodności kredytowej; w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych. Część transakcji sprzedaży produktów dokonuje się na podstawie przedpłat. PROCAD współpracuje od wielu lat z dużą liczbą klientów i nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego. Spółka ocenia, że ze względu na dużą liczbę i dywersyfikację klientów oraz wieloletnie doświadczenie we współpracy z klientami ryzyko nieściągalnych należności jest niewielkie.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, lokaty, pożyczki, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych ryzyko kredytowe powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi pożyczkami

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka wykazuje jedną pożyczkę w kwocie 188 tys. zł. Pożyczka ta została zwrócona w dniu 9 lutego 2018 roku. Udzielając pożyczek Spółka dokonuje sprawdzenia wypłacalności pożyczkobiorcy a pożyczki udzielane podmiotom nie powiązanim są przez Spółkę zabezpieczane, np. w postaci weksli, zastawów, hipotek, cesji należności, aktów notarialnych o poddaniu się egzekucji. Zarząd ocenia, że wobec posiadania wymienionych zabezpieczeń poziom ryzyka kredytowego jest nieznaczny.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi

Spółka dokonuje jedynie krótkoterminowych lokat bankowych. Środki pieniężne są ulokowane w banku dysponującym wysokim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Biorąc powyższe pod uwagę uznaje się, że ryzyko kredytowe dla środków pieniężnych i lokat bankowych jest niskie i nie istnieje potrzeba zabezpieczania tego ryzyka.

Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych

Spółka nabyła jednostki uczestnictwa w gotówkowym funduszu inwestycyjnym. Biorąc pod uwagę krótkoterminowy charakter tej inwestycji, w której jednostki można nabywać i umarzać w dowolnym dniu wyceny, bez konieczności deklarowania wcześniej długości takiej lokaty, Spółka uznaje, że ryzyko kredytowe dla powyższej inwestycji jest niskie i nie dokonała zabezpieczenia tego ryzyka.

Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w dłużne papiery wartościowe

Spółka nabyła obligacje korporacyjne. Ryzyko kredytowe związane nabytymi dłużnymi papierami wartościowymi dotyczy możliwości nie dotrzymania przez emitenta warunków umowy, a w tym:

- nie zapłacenia odsetek,
- nie spłacenia kapitału w terminie wykupu,

Na 31 grudnia 2017 roku Spółka posiada obligacje, opisane w nocie 7.4 niniejszego sprawozdania, które nie zostały wykupione przez emitenta. Biorąc pod uwagę zabezpieczenie nabytych obligacji hipotekami kaucyjnymi ustanowionymi na nieruchomościach, o sumie przewyższającej wartość wykupu obligacji, Zarząd uznaje, że zainwestowane kwoty zostaną Spółce zwrócone.

36.4 Ryzyko płynności finansowej

Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez PROCAD ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Spółka jest również narażona na ryzyko pogorszenia się płynności finansowej na skutek nieterminowego regulowania płatności przez swoich klientów.

Spółka zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego oraz stale monitorując przepływy pieniężne oraz analizując i dopasowując profile zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań finansowych. Natomiast inwestując wolne środki pieniężne, przy wyborze instrumentów oraz terminów dokonywanych inwestycji uwzględnia odpowiednio terminy wymagalności dla zobowiązań.

Spółka finansuje swoją działalność głównie kapitałem własnym. Ze względu na znaczne salda środków pieniężnych w 2017 jak i w 2016 roku, Spółka w znikomym stopniu korzysta z zewnętrznych źródeł finansowania. Jednocześnie ze względu na wysoką ocenę zdolności kredytowej PROCAD nie istnieje zagrożenie utraty dostępu do źródeł finansowania. Zarząd uważa, że nie występuje istotne ryzyko płynności finansowej.

37. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem jest utrzymanie bezpiecznych wskaźników kapitałowych, w celu zachowania zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, tak aby Spółka mogła bez zakłóceń prowadzić działalność operacyjną, generować zwrot dla akcjonariuszy oraz przynosić korzyści pozostałym interesariuszom. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje kapitał między innymi na podstawie wskaźnika kapitału własnego oraz wskaźnika Dług/EBITDA.

Wskaźnik kapitału własnego obliczany jest jako stosunek wartości kapitału własnego do sumy bilansowej natomiast wskaźnik Dług/EBITDA jest obliczany jako stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i z tytułu leasingu finansowego do EBITDA (wynik działalności operacyjnej powiększonej o amortyzację).

W celu utrzymania płynności finansowej i zdolności kredytowej Spółka przyjęła utrzymanie wskaźnika kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 0,5, natomiast wskaźnika Dług/EBITDA na poziomie do 2,0.

Wskaźniki te na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku przedstawiały się następująco:

	Stan na dzień	
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Kapitał własny	15 918	15 446
Suma bilansowa	17 123	17 886
Wskaźnik kapitału własnego	0,93	0,86
Zobowiązania z tyt. kredytów, pożyczek i leasingu finansowego	57	236
EBITDA	938	850
Wskaźnik dług do EBITDA	0,06	0,28

W związku z niskim poziomem długu na dzień 31 grudnia 2017 roku wskaźnik Dług/EBITDA był na bardzo niskim, bezpiecznym poziomie i wynosił 0,06 (w 2016 roku 0,28).

Natomiast wskaźnik kapitału własnego osiągnął wartość powyżej zakładanego minimalnego poziomu i na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosił 0,93 (na 31 grudnia 2016 roku 0,86), co świadczy o stabilności finansowej Spółki.

Na Spółce nie spoczywały w 2017 r. oraz w 2016 r. jakiegokolwiek zewnętrzne wymogi kapitałowe.

38. Istotne postępowania sądowe przeciwko PROCAD SA

W okresie ostatnich 12 miesięcy nie toczyły się i nie toczą, żadne postępowania przed organami rządowymi, postępowania sądowe lub arbitrażowe, dotyczące zobowiązań albo wierzytelności Spółki, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych PROCAD SA.

39. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w PROCAD SA kształtowało się następująco:

	Za okres	
	od 01.01.2017 do 31.12.2017 w osobach	od 01.01.2016 do 31.12.2016 w osobach
Zarząd	3	3
Administracja	5	10
Działy handlowe	33	33
Pion usług	14	15
Pozostali	11	7
Osoby korzystające z urlopów wychowawczych lub bezpłatnych	0	0
Ogółem	66	68

40. Informacja o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym za bieżący okres.

W sprawozdaniu bieżącym nie ujęto żadnych znaczących zdarzeń lat ubiegłych.

41. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

1. W dniu 1 marca 2018 r. Zarząd PROCAD podpisał list intencyjny z Groclin SA (Inwestor), będącego wyrażeniem woli stron do zawarcia transakcji kapitałowej, której przedmiotem są udziały w spółce DES ART Sp. z o.o. (Spółka), w której PROCAD SA posiada 61,81% udziałów. Cena za udziały zostanie zaoferowana Wspólnikom po przeprowadzeniu badania Spółki oraz Cador Consulting Sp. z o.o., której Spółka jest stuprocentowym właścicielem, a jej wysokość oparta będzie na wynikach finansowych uzyskiwanych przez Spółkę i Cador Consulting Sp. z o.o., perspektywach ich rozwoju, przy uwzględnieniu możliwej do zrealizowania synergii w grupie kapitałowej Inwestora. List intencyjny zapewnia Inwestorowi wyłączność w negocjacjach w okresie 3 miesięcy od daty jego podpisania. Zważywszy na fakt, że Spółka nie prowadziła żadnych działań zmierzających do sprzedaży udziałów w spółkach DESART i CADOR a zgłosił się Inwestor z propozycją zakupu tych aktywów, Zarząd rozważa możliwość dokonania transakcji, jednakże ostateczną decyzję o zbyciu udziałów Zarząd będzie podejmował w oparciu o ocenę opłacalności takiej transakcji, na poziomie zapewniającym godziwy zwrot z inwestycji.
2. W dniu 2 lutego 2018 roku Spółka udzieliła pożyczki Panu Zbigniewowi Safuryn, o następujących parametrach:

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki	Data spłaty	Oprocentowanie
ZBIGNIEW SAFURYN	700 tys. zł	2018-12-31	roczne: 4%

42. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego

W dniu 19 czerwca 2017 roku została podpisana umowa o przeprowadzenie przeglądów oraz badania sprawozdań finansowych z REWIT Księgowi i Biegli Rewidenci Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, przy ulicy Starodworskiej 1, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 101. Umowa została podpisana na okres 1 roku i dotyczy badań i przeglądów rocznych i półrocznych za rok obrotowy 2017, w zakresie jednostkowych oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych. W ubiegłym roku Spółka korzystała z usług tego samego podmiotu.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku:

Rodzaj usługi	Rok zakończony 31 grudnia 2017	Rok zakończony 31 grudnia 2016
Obowiązkowe badanie rocznych sprawozdań finansowych	44	42
Obowiązkowy przegląd sprawozdań finansowych	13	12
Inne usługi	0	4
Razem	57	58

Gdańsk, dnia 30 marca 2018 r.

Sporządziła:

Wioletta Piasecka – Dyrektor Finansowy

Podpisy Zarządu:

.....
Jarosław Jarzyński – Prezes
Zarządu

.....
Janusz Szczęśniak – Wiceprezes
Zarządu

.....
Maciej Horeczy – Wiceprezes
Zarządu